Nº 7 - ESTIU 1985

Viaja!!

PUBLICACIÓ PER A LA GENT
CULTURALMENT ACTIVA

DE BERLÍN, KREUZBERG, I DE KREUZBERG, EL MEHRINGHOF — NETZWERK SELBSTHILFE — SOBRE LA UNIVERSITAT VERDA DEL VALLÉS — L'ESTELADA D'OR, MÉS QUE UN SÍMBOL — MOVIMENTS ALTERNATIUS I CANVI SOCIAL — EL GER, ENTITAT CULTURAL I RECREATIVA

promotora de cultura popular

SUMARI

EDITORIAL

3 **BONES VACANCES!**

4 CARTELLERA

I...

5 **L'ESTELADA D'OR, MÉS QUE UN SÍMBOL. Isabel-Clara Simó**

ALTRAMENT

6 **MOVIMENTS ALTERNATIUS I CANVI SOCIAL. Erik Van den Abelee**

13 **ANEM PARLANT DE MODERNITAT. Oriol Albó**

REUS, PARÍS, LONDRES

14 **DE BERLÍN, KREUZBERG, I DE KREUZBERG, EL MEHRINGHOF. Albert Presas**

15 **NETZWERK SELBSTHILFE**

SOTA LA PLOMA

16 **REFLEXIONS A L'ENTORN D'UNS ANYS QUE... JA HAN PASSAT?. Joan Ramon Gordo i Montraveta**

18 RELLIGATS

CADA TERRA FA SA GUERRA

20 **EL GER, ENTITAT CULTURAL I RECREATIVA. Una manera d'entendre el moviment associatiu. Joan Garriga**

23 **SOBRE LA UNIVERSITAT VERDA DEL VALLÈS. Xavier Garcia**

A LA INTEMPÈRIE

24 **CONVERSA AMB XAVIER BOSCH**

27 LA BANYA DE BOU

VIA FORA! N° 7, Estiu del 1985. Publicació per a la gent culturalment activa. En aquest número han col·laborat Joaquim Vivancos (en el fitxer de recursos tècnics) i Ronald Puppo, Daniel Cassany i Albert Presas (en les traduccions i comentaris de revistes en anglès i alemany).

VIA FORA! forma part de la Confederació Catalana d'Editors i Premsa Lliure. Edita ENLLAÇ, Promotora de Cultura Popular, Apartat de Correus, 85, Ripollet (el Vallès Occidental), telèfons 691 27 72 i 692 51 83. Imprès als Països Catalans per Copisteria Xaloc, carrer de Concepció Arenal, 261, 08030 Barcelona (el Barcelonès). A.L.B. 13925/1984

BONES VACANCES!

Tota comunitat humana (o organisme social), en la seva llarga marxa evolutiva, va vivint unes experiències i adquirint uns coneixements que van afaiçonant la seva particular cultura, a vegades imperceptiblement. Hi ha moments imprevisibles, però, en què (Lèvi-Strauss «dixit») les experiències i aprenentatges s'acumulen i es produeix un salt qualitatiu en l'evolució cultural de la comunitat en qüestió. Així, en percebre's i fer-se conscient aquest avenç, hom parla de progrés. I aquest progrés, imprescindible, segueix dues vies paral·leles que podríem anomenar tecnològica i espiritual. Un desfassament entre ambdues pot dur, i de fet ho fa, a un desequilibri fatal per a la mateixa comunitat.

L'ésser humà, com a organisme individual, íntimament vinculat a un organisme social (la seva comunitat), experimenta, reflexiona i aprèn talment ho fa el seu marc cultural. Així, la interiorització de les vivències quotidianes esdevé un solatge que configura la personalitat i la idiosincràsia de cadascú. Ara bé, hi ha moments en què, per diverses raons, s'acumulen experiències i reflexions en una mateixa direcció i es produeix una maduració perceptible i conscient de l'individu. Aquesta maduració o creixement, a l'igual que el progrés cultural, es desenvolupa a través de dues vies paral·leles: la de les vivències i coneixements externs (o científico-tecnològica) i la de les vivències i coneixements interns (o espirituals).

Al llarg de l'any, immersos dins l'activitat habitual, correm sense fre per la primera via, oblidant detalls i visions de la quotidianeïtat que s'endinsen dins nosaltres mateixos. Les vacances, a més del que representen per a cadascú, poden donar-nos el temps i la tranquil·litat necessaris per adquirir suficient perspectiva de la nostra vida, per descobrir-ne els petits detalls i per comprendre'n (o intentar-ho) les grans incògnites.

RUTES 85 - CAMINEM ARREU DELS PAÏSOS CATALANS. PARTICIPA-HI!

La Comissió Juvenil de la Crida organitza 4 rutes per aquest estiu:
RUTA DELS BANDOLERS: Primera quinzena de juliol. Gulleries i Collsacabra (Osona i la Selva).
RUTA ECOLÒGICA: del 12 al 22 de juliol. Aiguamolls de l'Empordà (Alt Empordà).
RUTA DE MUNTANYA: de l'1 de juliol al 10 del mateix mes. Vall de Boí (Pallars Jussà i Vall d'Aran).
RUTA DE LA CATALUNYA NORD: del 10 al 20 d'agost. Catalunya Nord.
Si us interessa, poseu-vos en contacte amb la **Comissió Juvenil de la CRIDA, carrer Jaume I, 15 1r 2ª Barcelona, tel. 319 27 54.**

TROBADA D'ESTIU MAB/IOC:
15 anys d'autogestió a la pràctica

Trobada internacional d'estiu del 31 d'agost al 6 de setembre.
CA'VERDE, S. AMBROGGIO DI VALPOLICELLA, VERONA, Itàlia.

Debats oberts sobre funcionament de grups de base, cooperatives, moviments alternatius, etc. El tema principal és: «Com es pot realitzar una visió global de l'autogestió a la pràctica?»
Condicions pràctiques:
A Ca Verde hi ha 40 llits, 10 persones es poden hostatjar a casa de membres de la cooperativa Ca Verde/8 Març. També hi ha lloc per a unes 10 o 12 tendes.
Per a informació de preus o si us interessa el programa concret de la trobada, us podeu adreçar a **Enllaç/VIA FORA!, apartat 85 de Ripollet, o directament a IOC, Lazarijstraat 6, 3500 Hasselt, Bèlgica.**

RENCONTRE INTERNATIONALE DES COMMUNAUTÉS
De l'1 al 8 de setembre del 1985

A l'estat francès, una vintena de comunitats autogestionades que acullen joves i adults amb dificultats componen el Collectif Réseau Alternatif. Aquest col·lectiu organitza enguany, prop de Puy (Haute Loire) una trobada internacional per parlar d'aspectes econòmics, polítics i socials de l'autogestió comunitària. També es poden visitar les comunitats del CRA, situades la majoria a Occitània. Per a més informació, poseu-vos en contacte amb VIA FORA! o directament amb:
Communauté du Mas Les Carboneres
66480 El Portús (estat francès)
Telèfon 16 (68) 83 01 55.

LES PROJETS COPÉRATIFS: ENJEUX ET DEVENIRS

L'any 1912, l'Institut de Sociologia de la Universitat Lliure de Brussel·les va organitzar la primera Setmana Social. Enguany, junt amb el CECOP (Centre Europeu de les Cooperatives Obres de Producció), n'organitza la XXXIIena edició, la segona fase de la qual tindrà lloc a Brussel·les el 26 d'octubre proper. El programa encara està per definir, però el tema a tractar serà els projectes cooperatius a la Bèlgica francòfona.
CECOP
38, rue Vilain XIIII
1050 Bruxelles (Belgique)
Telèfon (02) 648 04 60, 648 05 18

RECULL DE PREMSA ALTERNATIVA

Estic recollint des de fa anys publicacions en català d'arreu dels PP.CC. amb la finalitat d'ordenar un arxiu de premsa comarcal, política, cultural i marginal (com més marginal millor). Agrairé qualsevol tramesa de referències, exemplars i adreces. Ofereixo informació (en la mesura de les meves possibilitats) i intercanvi.
Aquest anunci va dirigit a tots els que editen i/o recullen premsa alternativa en català. La meva adreça és la següent:
Jaume Reñé i Alimbau
c. Sant Antoni M. Claret, 16-18 esc. A 6è 3ª
Tarragona 43002

RETROBAMENT BERGUEDÀ-CERDANYA 1984

El Departament d'Audiovisuals de l'ÀMBIT DE RECERQUES DEL BERGUEDÀ, ofereix un muntatge audiovisual sobre el túnel del Cadí: «RETROBAMENT Berguedà-Cerdanya».
L'audiovisual ha estat realitzat i muntat per Imatge i So. Per l'amplitud de temes que toca va dirigit a tota mena de públics. També a escoles en la segona etapa de bàsica així com instituts de BUP o de FP.
Característiques: 600 diapositives, so estereofònic, tres projectors amb fos programat. Durada, 70 minuts.
La projecció s'acompanya d'un curt («Metamorfosi»), tot ell música i imatge de la natura del Berguedà.
Si esteu interessats en la seva projecció podeu posar-vos en contacte amb **Benet Vilajoana, carrer Serafí Pitarra, 8, 4rt, telèfon 821 17 81, o Josep M. Salat, plaça Sant Pere, 3, 4rt, telèfon 821 34 92. (Berga).**
Ens plauria poder projectar aquest muntatge amb la vostra col·laboració a casa vostra.

continua a la pàgina 27

L'ESTELADA D'OR, MÉS QUE UN SÍMBOL

Isabel-Clara Simó

Dijous, dia 6 de juny, hom celebrà un singular homenatge. Es tractava d'una iniciativa de l'entitat patriòtica «Catalunya 2084» per tal de lliurar, cada any, l'estelada d'or a la persona que més hagi fet pels Països Catalans. Servidora de vostès, que es va trobar formant part del jurat —¿hi ha algú que pugui resistir la força persuasiva de Carod-Rovira, que, ultra d'altres virtuts, té la tan escassa de l'honradesa?—, estava carregada de perplexitat, perquè una ja no sap si això dels Països Catalans és un somni que un dia va tenir i ben en solitari... Pensant, pensant, resulta que no, que servidora sí que és somiatruites i il·lusa, però no n'és l'única. Que resulta que això de Països Catalans només ha mort per a un grapat d'oportunistes que han fet de la política no la plataforma dels seus ideals, sinó l'esquer dels seus negocis. I que resulta que els subalterns som més, ara i adés, que no els jerarques. No era Ortega qui parlava de «massa» i d'«élite»? Doncs som això, la massa que sí que sent això dels Països Catalans, i que no vol renunciar-hi...
La reunió del jurat tingué la dificultat contrària a la prevista: que hi havia més candidats que guardons. Això vol dir que «Catalunya 2084» té el pervindre assegurat... De primer hom pensava en el traspassat Joan Ballester i Canals, el mèrit del qual en aquest camp és innegable. Però, com que ja no el tenim entre nosaltres, haguérem de retre-li homenatge previ. Després, la cosa rutllà amb facilitat: els noms d'Avel·lí Artís-Gener i Gonçal Castelló foren aprovats per unanimitat. Eren dos, però també teníem dues estelades, així que no calia regatejar...
El sopar i el lliurament fou nombrosament assistit, però no tant com caldria. De sobte, hom s'adonava, cadascú en la intimitat del seu pensament, que no estava sol, que això tan eixelebrat i de què no parla mai la premsa, els Països Catalans, és un fil d'unió i una base comuna: no serveix per fer duros, sinó tot el contrari, però és l'*únic esdevenidor possible com a nació*, per raons demogràfiques, i geogràfiques, i històriques i de coherència ideològica. Tísner parlà molt bé: ple d'ironia, i de bonhomia; Gonçal Castelló tirà mà del seu abrandat entusiasme, a veure si s'encomana, i digué el que havia de dir, i ho digué de veritat i sense embuts. La gent aplaudia. Alguns estaven emocionats.

Eren dos homes que havien fet per aquesta nostra dissortada nació tot el que havia estat al seu abast, i ho havien fet sense la precaució prèvia d'apuntar-ho després, passar-hi comptes...
Per això, perquè són tan de debò, era tan creïble que fossin guardonats.
Per això i perquè les altes jerarquies no han pensat a guardonar-los, atents com estan a guardonar franquistes i fer les paus. Qui ho havia de dir, que al capdavall ser franquista era tan bon negoci fins i tot sense Franco!
Tísner i Gonçal Castelló, que, a més, són dos escriptors excepcionalment bons, no existeixen per a la premsa de gran tirada. Són unes mostres molestes d'honestedat i de tossuderia. Són la prova palpable que també es sobreviu sense canviar de jaqueta. I que al capdavall la felicitat personal rau en una bona consciència...
Caldrien dotzenes d'homes, o dones, d'aquest calibre. Ara per ara en tenim pocs, però si ens hi posem podem imitar-los. Ells no ens ho retrauran, i tots nosaltres en sortirem guanyant. L'estelada d'or només és un símbol. Però el sentiment de pàtria és una acció continuada. I no hi ha vacances. Ser persona, i ser persona compromesa, no és fàcil. Però val la pena, no? Si no, què és això de viure?

Isabel-Clara Simó: periodista, escriptora i professora d'institut; ha estat directora del desaparegut setmanari «Canigó».

MOVIMENTS ALTERNATIUS I CANVI SOCIAL

Erik Van den Abelee

En els números 4 i 5 de VIA FORA! vam publicar un estudi sobre cooperativisme signat per aquest amic belga. Ens fa arribar ara el següent treball inèdit en el qual exposa la seva visió dels moviments alternatius en general.

PREHISTÒRIA

Allà on els moviments revolucionaris de canvi que, encara recentment, s'organitzaven en base a teories socials (totes les variants marxistes possibles, per exemple) aplicant cadascun la seva pròpia estratègia de mobilització massiva al si dels moviments socials i dels partits polítics parlamentaris o revolucionaris, hom constata que la vasta transformació dels moviments alternatius pren un caire complex totalment diferent, efectuant-se segons formes d'organització completament diferents.

Podríem dir que tots els que accepten com un destí inevitable la necessitat del desenvolupament industrial tant sí com no (més aviat sí) en combinació amb el manteniment de l'aparell de l'estat (parlamentari, dictatorial o revolucionari), semblen condemnats a reproduir formes polítiques característiques del sistema industrial de producció: mobilització massiva de gent dins moviments socials jeràrquics, gent que ha de produir Canvi o Revolució de la mateixa manera que la indústria mobilitza massivament les matèries primeres i la mà d'obra per produir Progrés, Creixement, Guanys i Prosperitat.

Els antics moviments socials (socialistes) duien inevitablement el signe de la societat que els engendrava; capitalitzaven la massa obrera talment el capitalisme capitalitza la mà d'obra i les matèries primeres. D'aquesta manera, no s'escapen pas de les regles del joc imposades pel desenvolupament industrial.

És precisament on la societat industrial es transforma en una societat informatitzada, en una societat postindustrial on l'ordinador i la microelectrònica ho dominen tot, i dins la qual el benestar i la felicitat individual, fins i tot la identitat personal de cadascú, ha esdevingut objecte de colonització, és on la vetusta infrastructura de les grans fàbriques s'ensorra, que la revolta social comença a escampar-se en milers de fragments; és on l'arma de la mobilització de masses i l'arma dels partits de masses s'esfumen —perquè l'alienació ataca cada individu, cada petit grup, des de milers d'angles i de facetes minúscules—; és on les velles ideologies revolucionàries perden llur força —pequè l'alienació no és més «clara i precisa» però es generalitza i alhora es difon.

Hom podria qualificar els famosos 60 de període de transició des del desenvolupament basat en la indústria pesada cap a la societat de serveis, de consum (i de benestar), on l'explotació de la mà d'obra i de les matèries primeres s'ha traslladat al tercer món (la internacionalització del capitalisme), mentre en el món industrial hom comença a colonitzar un nou consum, la identitat personal, la persecució de prosperitat i benestar són noves fonts d'inversió i de colonització. El sector industrial productiu és envaït pel sector de serveis, del control social, de la burocràcia, de l'educació permanent, de la formació i del benestar i després també pel sector de la informàtica i de la tecnologia de punta. La resistència tradicional es troba en un atzucac: o bé servirà com a estimulant per al consum forçat, o es manifestarà com a resistència impotent enfront l'atur en augment en els sectors tradicionals industrials on es replega dins sectes revolucionàries marginals sense cap impacte real.

En aquest vell món que s'enfonsa, la resistència social s'esmicola. La ràpida evolució estructural provoca l'aparició de la resistència en nous terrenys: resistència en els barris ruïnosos, contra el deteriorament de l'entorn, contra la regressió de la salut, contra la institucionalització i la burocratització del mercat de benestar i felicitat; gent que s'ocupa del destí del tercer món, que qüestiona la massificació de l'ensenyament superior, que s'oposa al model de consum imposat, que canvia el seu model de vida; resistència contra la destrucció del vell teixit social i de tradicions culturals, contra la militarització creixent, contra els efectes del subdesenvolupament i del mal desenvolupament, contra la follia de l'energia nuclear...

Això passa, en gran part, al marge del moviment obrer, dels partits d'esquerra tradicionals.
Com hem dit abans, l'alienació es difon en mil trossos, colpeja per tots costats i penetra dins la identitat personal.
Tot grup, tot aspecte de la personalitat (ésser dona, intel·lectual, immigrat, pagès, ésser vell, jove, malalt, patir trastorns psíquics, viure dins un casalot de formigó, treballar en una oficina...) és separat del context social que es descomposa, mentre que un sistema de dependència cada cop més confús domina la vida de tots: el laberint de la follia del creixement, una vasta colonització total.
Arriba un moment que la resistència es manifesta alhora a tots nivells: '68, una coincidència de circumstàncies, una revolta quasi espontània sense estructures, dissipant-se tan de pressa com ha aparegut, envaint els elements fragmentaris de la conscienciació, infiltrant-se en el mode de vida de tota una generació.
Quantes persones i grups (tot a partir de llur pròpia singularitat) «en tenen prou»?
En quasi tots els aspectes de la vida es formen grups d'acció, d'alternatives parcials: gent que canvia el seu mode de vida, de treballar, de funcionar: això s'estén des dels que «retornen a la natura» o es retiren a les delícies del creixement espiritual o s'aboquen a les drogues, fins la guerrilla urbana i els moviments dels «squatters».
Els antics valors han perdut llur significat, les antigues formes d'organització ja no funcionen; en el seu camp, tot home, tota dona, és condemnat/da a la recerca individual d'una nova identitat, a desenvolupar una altra idea, un nou compromís social, a elaborar conceptes sobre la vida i el canvi social.
Evidentment, resta el pes mort de les tradicions superades: alguns gosen fins i tot somniar en la Nova Internacional reconstruïda amb tots els miralls trencats. Molts altres resten impassibles i indiferents davant el medi «alternatiu» que segueix desenvolupant-se d'una manera enlluernadora àdhuc un cop les càmeres de la premsa internacional han manifestat llur primera curiositat.
Per a molts altres, les velles consignes sobre banderes roges conserven llur significat: el socialisme (com si això existís encara!) ressuscitarà com socialisme de base (dos mites religiosos adorats i professats): la base (qui, què, on?) i el socialisme (existeix en algun lloc? si, el socialisme realitzat, el capitalisme d'estat!) consenteixen la societat industrial, esperant vanament una Revolució que mai no arribarà. Amb la fallida i l'esmicolament de la societat industrial a gran escala en mil fragments confusos, s'ha acomplert igual-ment la fallida els antics moviments socials, de llurs formes d'organització i de llurs Mites Ideològics.

POCS, PERÒ VALENTS

Tots els tipus d'idealistes «revolucionaris» han deplorat a bastament els anys 70 i els han batejat «el gran silenci», «el període del narcicisme», «post-68» i molts altres qualificatius negatius.
Si hom ho considera des del costat del Mite del gran Moment revolucionari o de la presa del poder —igual de mitològic per a l'Esquerra (Miterrand?)— només pot constatar una regressió en els moviments socials, allà on cerca sobretot (i inútilment!) un alçament del moviment de masses. Però es tracta només d'una espera revolucionària exaltada que ja es va revelar com a una il·lusió el 68 (com vam ser d'innocents en creure que una suma de petites revoltes faria sonar l'hora de la Revolució!).
Els anys 70 són sobretot el període de l'augment de la incredulitat en les hipòtesis de la societat industrial de creixement, la fi del mite del Progrés, alhora que el de la propagació d'altres «alternatives», apropades a tots els nivells possibles de la vida.
D'acord, no és pas tan fàcil traduir en termes quantitatius aquests canvis, la modificació dels models de vida i de valors d'uns quants milions d'individus. D'acord, hom podria semblar isolat dins l'egoisme individual o col·lectiu del dolor existencial. Però alhora, les persones implicades n'extreien un tipus de consciència de si mateix que no estava programada pel Sistema, ni per una organització de masses o una Ideologia qualsevol assegurant la-Salut-de-tothom.
Una consciència personal, una experiència personal, un compromís personal fonamentant-se en l'autèntica experiència, això és la veritable revolució cultural. Evidentment, hi ha el fenomen del retorn de nombrosos «fills pròdigs» a la vella Santa Església, a les antigues potestats militants i partits supervivents. Cada pas endavant sembla implicar una recaiguda. Però el contagi alternatiu ha penetrat fins i tot al si d'aquestes Santes Esglésies i aquests Vells Partits. La veu de la sang no s'ofega. Encara massa petit, massa fraccionat, si, d'acord... Però cap Poder és capaç d'anihilar l'experiència autèntica d'innombrables persones que han tingut l'experiència alternativa. Certament, encara som molt lluny de la societat mitjana, però no cal precipitar les coses.
Al llarg d'un període de només deu anys, s'ha adquirit una quantitat enorme d'experiència, de consciència, de traça, de coneixement i de competència personal. Un nombre

considerable de fragments d'experiència positiva que testimonien un mode diferent de viure i de treballar, noves concepcions sobre la viabilitat d'una «vida alternativa»...
En els anys 80 i 90 cal reunir progressivament aquests fragments, multiplicar i propagar aquestes concepcions i perspectives. Si existeix un sentiment comú en tot el medi alternatiu, d'Escandinàvia a Catalunya, d'Itàlia a Escòcia (per limitar-se a Europa) és ben bé aquest:
El que experimentem i transformem en realitat és un objectiu realitzable, significatiu, millor i més veritable que qualsevol Utopia que ens hagi volgut assegurar la Revolució. És aquesta societat industrial o superindustrial la veritable utopia i, com a tal, condemnada a desaparèixer o a enfonsar-se.

QUIN PROCÉS? QUINES FORMES D'ORGANITZACIÓ?

Plantegem la pregunta d'una altra manera... Quin mètode no pot fer altra cosa que fracassar? És impossible reunir noves experiències i concepcions partint d'una veritat ideològica declarada d'antuvi com a Codi General. Com es pot englobar i harmonitzar tot un món multicolor d'experiències personals partint d'una sola teoria, d'una sola perspectiva limitada? És impossible reunir els trossos de les noves experiències i concepcions en un sol moviment. Si això es fa, la personalitat dels actors es perd, aquests desapareixen dins el garbuix de les proclames simplistes dels partits; les múltiples experiències personals es transformen en propietat privada de tecnòcrates àvids de poder. La diversitat i l'empremta personal són una de les nombroses característiques dels moviments i experiments alternatius: cada experiment és únic, cadascun té la seva pròpia personalitat i la seva identitat, irreductibles a un programa per als altres; cadascun posseeix el seu propi caràcter particular. Aquesta diversitat no es pot reduir a un dogma espiritual qualsevol —malgrat que la dosi d'espiritualitat, d'inspiració i de creativitat és característica dels nombrosos moviments i experiències alternatives.
És impossible negar a ningú les seves noves experiències, les quals pertanyen a la seva pròpia identitat, la seva personalitat —el mode de vida només pertany a cadascú—, res ni ningú li prescriu de viure de tal o tal altra manera, d'evolucionar d'una o altra forma, de comprometre's a qualsevol encàrrec d'una estratègia aliena.
És menys imaginable encara organitzar aquest variat medi al voltant d'algun pal de paller. Adquirir experiències, intercanviarles amb altres, fusionar-se en entitats més grans, desaparèixer o manifestar-se amb diferents formes... tots aquests processos es produeixen espontàniament, d'una manera no coordinada, no organitzada, no formalitzada.
Qui pertany al món alternatiu? qui n'és exclòs? És impossible fixar límits. Qui, per qualsevol experiència, compromís o apropament sectorial, vol evolucionar i integrar altres aspectes d'altres concepcions en la seva pròpia experiència; qui està implicat en aquest procés d'evolució començant a nivell personal i anant a parar a les relacions personals i experiències col·lectives, pertany virtualment a aquest procés alternatiu de canvi. Hom no pot esdevenir membre d'un moviment alternatiu; només hi ha un cert vincle

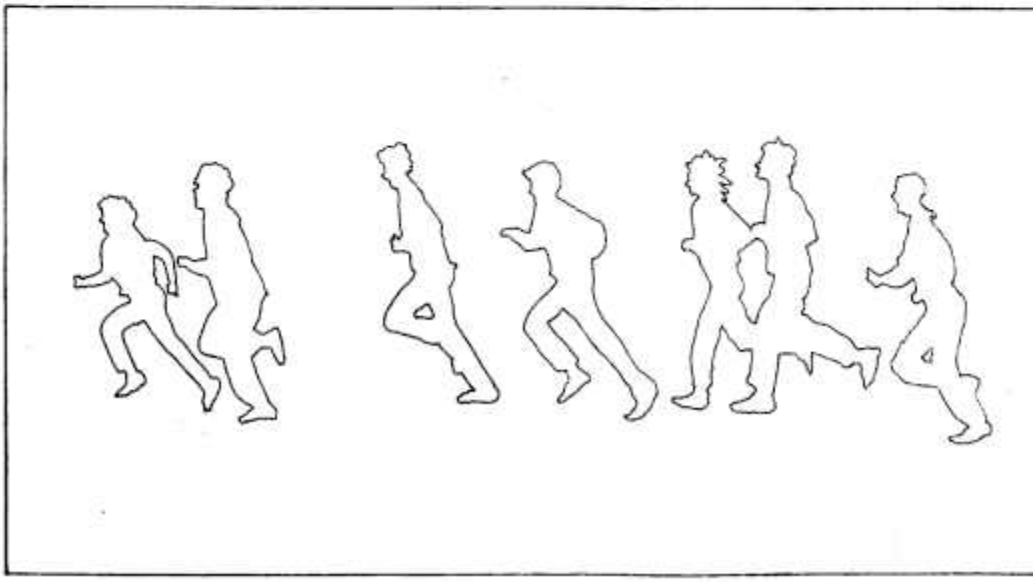

de compromís, una gran o petita quantitat d'elements a integrar. Els grups alternatius sorgeixen, es desenvolupen, desapareixen, s'ajunten o se separen en nous grups, depenent de llur força d'evolució interna i de l'evolució exterior, intentant sempre l'adaptació harmònica a la seva pròpia evolució, la dels altres i la de l'entorn.

En el fons, no es tracta d'ORGANITZACIONS, ni de MOVIMENTS. Cal, sobretot, considerar els grups i les persones alternatives com un procés vital continu i orgànic.

Característiques principals:

— desenvolupen relacions no jeràrquiques.
— es motiven i evolucionen per elles mateixes.
— no es reserven les experiències per a elles soles, sinó que les intercanvien amb l'entorn, amb totes les altres persones i grups interessats.
— no parteixen de cap apriorisme, ans s'enriqueixen de llurs experiències i les dels altres.
— no divideixen la realitat en perspectives fragmentàries, sinó que tendeixen a la integració de moltes experiències, sense arribar a conclusions definitives.
— volen preocupar-se elles mateixes de llur evolució.
— desitgen l'harmonia, la vida col·lectiva, un repartiment igual de les possibilitats per a tothom i l'equilibri ecològic.

A un nivell superior, la col·laboració i les estructures d'intercanvi són definides dins el medi (i cada cop més també fora) com a XARXA.

— tota persona, tota iniciativa i tot grup és autònoma i es mou autònomament.
— existeix un procés espontani d'intercanvi i de col·laboració entre persones i grups amb una mateixa convicció, sense afectar l'automia de cap.
— no existeix cap jerarquia entre els grups i la gent compromesa.
— les experiències, els processos d'evolució, la informació, les concepcions, es troben a disposició de tothom, estiguin o no compromesos activament.
— contràriament als moviments clàssics, les xarxes alternatives funcionen sense direcció, quarter general, centre ideològic ni secretariat. Hi ha grups i persones que, voluntàriament i per pròpia iniciativa, s'ocupen de certes funcions, com per exemple informar o fer serveis. Però en base al voluntarisme tota persona, tot grup, pot encarregar-se ella mateixa d'aquestes funcions o copiar-les dels altres: La multiplicació de grups paral·lels, de funcions i d'iniciatives no és considerada com una competència mútua, sinó més aviat com un creixement i un enriquiment. Les separacions no són vistes com una pèrdua.
— si per una o altra raó algun grup o alguna persona que ocupa una funció vital per als altres, desapareix de la xarxa, les seves funcions són assumides espontàniament per un altre grup o una altra persona —com es dóna el cas en tot organisme viu: si mor una cèl·lula, una altra n'assumeix la funció.
— donen prova d'una tendència espontània a desenvolupar estructures adaptades a facilitar la intercomunicació mútua, estructures accessibles a tots els interessats; hom desitja la major franquesa amb els altres grups i xarxes.

Podríem comparar les xarxes a les interco-

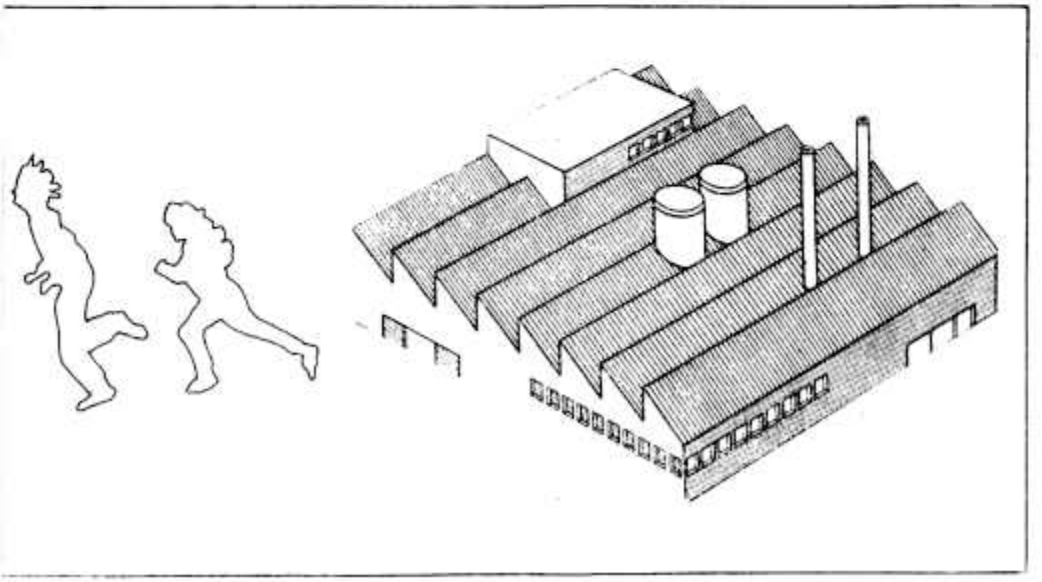

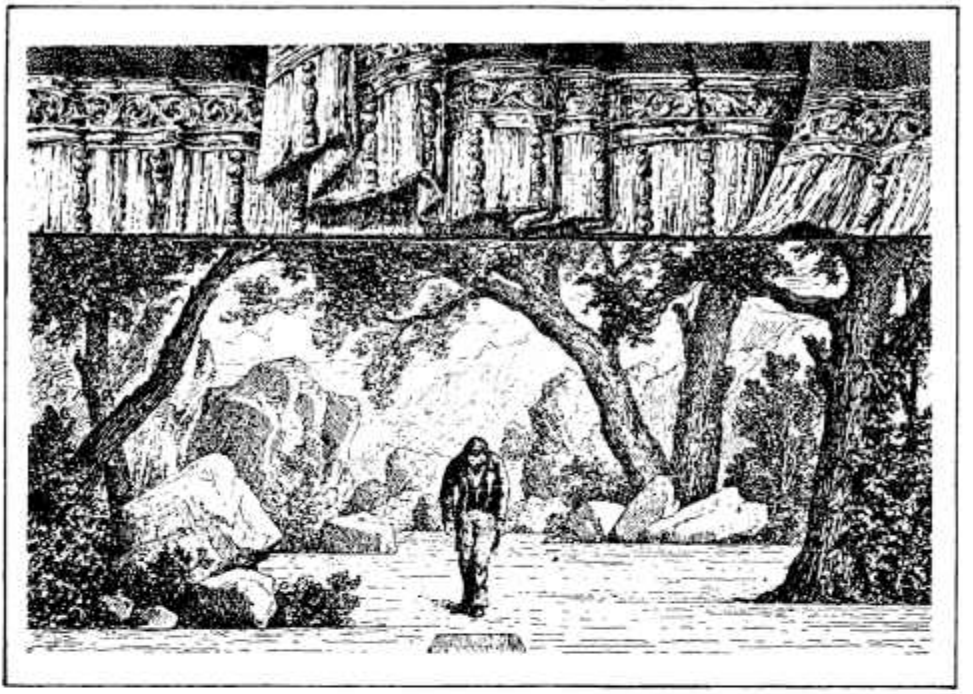

municacions telefòniques i a una vasta xarxa de facilitats bibliotecàries; les formes clàssiques d'organització, al sistema escolar amb el seu programa preestablert o a les emissions de televisió programades per endavant: la multilateralitat de les xarxes, la unilateralitat de les formes d'organització clàssiques. Les xarxes són mitjans alternatius no jerárquics d'intercomunicació entre les persones i els grups que intenten lliurement i per pròpia iniciativa confeccionar de nou el teixit social en els aspectes personal, social, cultural i ecològic; pas a pas, entrellacen els fils d'una societat diferent. En aquest aspecte, es distingeixen profundament de les formes clàssiques d'organització que s'orienten vers llur propi poder i expansió, llur pròpia ideologia i la colonització dels altres, sense tenir en compte els desitjos i objectius d'aquests altres.

Les xarxes creen la possibilitat d'integrar pas a pas els diferents camps de la vida a l'escala més petita i descentralitzada possible.

ACT LOCALLY

— les xarxes a nivell regional estimulen en tots els camps l'autonomia de les regions.
— les xarxes a nivell interegional i internacional intercanvien les experiències i perspectives concretes a l'encalç de processos d'evolució mútua, fecunda i equivalent:

THINK GLOBALLY.

Les xarxes són els instruments de descolonització de tot aspecte de la vida, l'estímul de l'autonomia i la identitat personal i cultural d'autosuficiència i de descentralització, d'autogestió a tots nivells, i un mitjà de retrobar l'equilibri a escala humana i ecològica.

DE QUIN PUNT DE VISTA PARTIM? QUÈ VOL DIR «ALTERNATIU»?

És impossible pretendre que al si del medi alternatiu existeixi un tipus d'ideologia i d'estratègia comunes de canvi social. Amb això en tindrien prou els moviments clàssics per desqualificar els experiments, els grups i els moviments alternatius i per considerar-los, en el millor dels casos, com fenòmens marginals sense base massiva, a la recerca de la vella cleda de la Revolució social.

El que podem dir és que els diferents moviments alternatius tendeixen a apropar-se, com veiem a les conclusions de la trobada internacional a Woensdrecht, el 1984, sobre el futur dels moviments alternatius. Es tracta més d'un sentiment comú sobre l'evolució i els mètodes que no pas d'una tendència a una ideologia comuna.

La permanent evolució d'experiència i de comprensió ens prohibeix la utopia ja superada d'una teoria ideològica unitària. Hom s'inclina més aviat cap a un model diferent de valors, una altra perspectiva de vida amb la qual pugui identificar-se d'alguna manera, segons la intensitat individual d'integració d'elements dins l'experiència i la pràctica personals (els elements de les conclusions de Woensdrecht i, per exemple, de TRANET, Nordic Alternative Campaign, Réseaux Espérance en France, etc.) i en la mesura de

comprometre's un mateix en el procés permanent d'evolució.
Els moviments alternatius no fan una anàlisi científica de les forces de producció i de les contradiccions socials, i encara menys posseeixen una estratègia revolucionària ni un mètode científic. Això sembla ser el prejudici dels antics revolucionaris (inspirats pel marxisme), un prejudici xop d'una pretenciosa idolatria científica que alhora pot explicar llur aferrissat lligam a la teoria del Pare Marx que consisteix en una fe cega creada en el període de les Llums, una fe cega en les ciències, en la Indústria i el Progrés —des del punt de vista històric i antropològic—, una actitud estretament lligada a l'època i la cultura d'antany, pròpia del segle XIX a l'Europa occidental.
No es pot reduir la gran diversitat d'identitats personals i culturals i el nombre infinit de tipus de desenvolupament i de perspectives de vida a una simple veritat Revolucionària Científica. Nosaltres tendim a un futur pluralista, no pas a una Civilització mundial. Els moviments alternatius no tenen aquesta perspectiva de salvació per a la Humanitat, impregnada de la Cultura escatològica cristiana Patriarcal. Ens adonem de l'alienació universal i de la destrucció universal i ens posem a treballar, a la recerca i a partir de la nostra individualitat i singularitat personals i culturals. Construïm un futur diferent realitzable, no pas una Utopia Científica. És sobretot a partir de l'experiència i de la intuïció que reunim els trossos, els fragments, del mirall trencat. Una orientació «religiosa» sense religió, com aquell qui diu. Reunir el que ha estat esquinçat, trencat i destruït... adonant-se'n que això mai no acaba, mai no és absolut, sempre neix de l'experiència viva.
Volem experimentar fins on arriba la llibertat, en quina mesura cal socialitzar o col·lectivitzar les coses, fins on podem alliberarnos de l'aparell de l'Estat o de l'aparell judicial, en quins camps podem treballar a escala humana, què cal fer a major escala, on la viabilitat d'una evolució productiva constitueix una amenaça per a la Vida, quines tradicions cal conservar, què cal renovar constantment, quins valors protegeixen la Vida, quins són els valors buits o opressors, quina és l'escala humana per viure i per treballar, quina evolució no té sentit, com poder participar en l'harmonia ecològica, fins a quin punt cal prendre mesures col·lectives i fins on pot deixar anar cadascú la seva pròpia espontaneïtat, a quina escala l'autogestió i l'autonomia són realitzables, on cal una planificació a major escala, on la individualitat cultural o nacional és d'una importància vital i on la competència entre les nacions no du a la guerra ni a la repressió. No prenem un partit ideològic únic, no tenim un credo. Només tenim les nostres experiències comunes i les nostres possibilitats.
Volem crear la possibilitat que tothom aprengui això, que es posi a caminar vers aquest objectiu... És l'única ambició dels moviments alternatius, no prediquem una Revolució Il·lusòria, ni l'Evolució Infinita irrealitzable, encara menys l'Apocalipsi o la Salvació per a tothom. Som gent molt pràctica... La nostra visió comprèn la reunió i l'intercanvi permanent d'experiències i de perspectives...
Això no és un credo per a prendre o deixar els partidaris o els herètics. Tots som herètics, ja que la nostra experiència s'oposa clarament a tota teoria que s'atribueix una validesa absoluta. I també els herètics tenen una llarga història.
Som una conspiració (The Aquariam Conspiracy, el terme prové de Marilyn Ferguson) que no té res a amagar; però sobretot una conspiració com un virus contagiós, que sembla infectar fins i tot la gent que aparentment està immunitzada. Al càncer de la societat industrial i superindustrial només s'oposa l'antivirus que restableix l'organisme. La salut també és contagiosa...

SOBRE LES RECEPTES TRADICIONALS I LA CUINA MODERNA

Tots els llibres i receptes de cuina esdevenen inútils per a qui, de gust o per força, arriba a canviar profundament el seu règim per raons de salut: prou carn, prou nata, prou sal, prou sucre... En el canvi social, les receptes tradicionals tenen tan poc valor com els llibres clàssics de cuina.
Hi ha qui canvia conscientment els seus hà-

bits alimentaris: macrobiòtica, vegetarianisme,... i descobreix nous llibres de recpetes que l'ajuden. Però si hom intenta una posició progressiva vers una alimentació més sana per a un mateix i per a tothom, no troba gaires dades útils en els vells llibres i tradicions de cuina, i s'uneix negativament a la secta macrobiòtica, ja que sinó s'absté de menjar amb els amics i s'aïlla.

El moviment alternatiu s'exposa al mateix perill: tancar-se dins un paradís perdut o futur, lluny de tota agitació moderna. Preferir la salut personal al procés social de transformació. Desitjar-ho tot per a un mateix, sense tenir en compte les possiliblitats de desenvolupament de la gent arrelada encara a les receptes tradicionals. Ja s'ha dit, la franquesa és una característica fonamental de les xarxes alternatives.

Es pot iniciar el procés de transformació partint de qualsevol aspecte de l'experiència personal: l'alimentació, la salut, el mode de vida, treballar altrament, resistència en molts camps específics, la convivència, l'habitatge... Tard o d'hora ve el contagi. Tard o d'hora, també, hom es troba als límits dels canvi espontani de neutralitat. Em sembla que un contagi complex i mutu és un procés vital tant fora del medi alternatiu com dins del mateix. Hom pot arrelar-se en totes les formes de la vida, totes les formes del Sistema. El bloc de ciment que és el nostre sistema s'esquerda per tots costats. És aquí on cal arrelar-se com ho fan les herbes salvatges.

Hem arribat ja a la fase de transició vers una societat postindustrial, en la qual tant les antigues com les noves formes d'organització, de vida social i de convivència segueixen coexistint i s'influencien mútuament. Passa el mateix amb els moviments socials: l'antic moviment social (el moviment obrer) i les noves estructures de les xarxes alternatives. Només dins aquest context fecund el canvi social es manifesta com un procés de transformació d'interès comú.

Mentre els grups alternatius elaboren experiències i punts de vista cada cop més importants per a tothom, des del moment que el sistema existent xoca amb les pròpies limitacions (com és el cas de la crisi d'energia i la contaminació del medi), els moviments socials més tradicionals podrien fer de força motriu, ja que l'experiència alternativa assoleix els límits de llur pròpia creativitat i impacte. Només realitzant modificacions estructurals en l'economia (per exemple, el repartiment de la feina, repartiment de les rendes i de la prosperitat) les experiències alternatives poden alliberar-se del «Ghetto» (per exemple, el desenvolupament d'activitats econòmiques informals, l'ajut mutu, l'autonomia, la producció en autogestió) i formar part de les experiències de tothom.

Perquè la franquesa de les xarxes alternatives ha de formar part necessàriament dels moviments tradicionals que, en una societat industrial condemnada al fracàs general, tenen molta necessitat d'un ressorgiment i d'inspiracions i punts de vista positius de cara a un altre futur. Les possibilitats més importants rauen sens dubte en l'aparent impossibilitat de solucionar la crisi econòmica mitjançant les receptes clàssiques.

Em refereixo a les possibilitats i perspectives resumides en les conclusions de la trobada de Wonsdrecht, perspectives importants alhora pels nous i pels vells moviments socials. Les perspectives alternatives no es reserven exclusivament als alternatius. La nova cuina interessa a tothom. Les xarxes alternatives podrien fer d'intermediari essencial d'experiències i d'enriquiments, tant com a suport d'una vida alternativa al si del medi alternatiu, com a lloc de trobada per a la gent del medi alternatiu i del medi alternatiu, per a la gent dels moviments tradicionals i dels nous moviments socials; dotats amb una estructura adaptada d'organització oberta i informal que permet alhora formar fronts comuns de lluita social en determinats camps i experiències autònomes i fecundar mútuament les perspectives de cada grup i de cada moviment social.

Cap perspectiva alternativa és definitiva mentre només es pugui desenvolupar al marge: tard o d'hora exigeix la seva bretxa per adquirir la validesa per a tot el món. Cap front comú de lluita social és significatiu sense l'experiència concreta i la traça dels alternatius, la millor prova de la viabilitat d'una vida alternativa. Els vells moviments socials necessiten molt l'experiència i les perspectives dels grups i experiències alternatives. Es tracta d'un procés continu de contagi mutu, sense que els grups alternatius, en el camp que sigui, hagin de renunciar a llur pròpia experiència autònoma.

És el moment d'alliberar-se de la situació immobilitzada, desesperada de les receptes tradicionals: es tracta de la nova pròpia salut personal, cultural i social, es tracta de la supervivència de tothom, de la supervivència de la nostra terra.

Erik Van den Abbeele, nascut el maig del 53 a Bruselles, Flandes. Historiador, animador-socio-cultural-polític al sí del Mouvement d'animation de Base (Xarxa internacional per l'autogestió i desenvolupament autònoms). El podeu trobar a M.A.B./I.O.C., Lazarijstraat 6, 3500 HASSELT, VLAANEREN, BÈLGICA.

ANEM PARLANT DE MODERNITAT

Oriol Albó

Si no ho he entès malament, l'Eduard Miralles, en el número de VIA FORA! d'aquesta primavera, parla de «modernitat» en el sentit de ser la tendència cultural d'alguns sectors que han pensat que el *progrés* podia ser el factor revolucionari que faria possible un *model col·lectiu* de societat. I que em perdoni l'Eduard si faig un resum tan breu del seu article, tan ple de suggeriments i idees.

Pel meu cantó, jo reconec que no hi entenc pilota en tendències i moviments actuals. Fins i tot tinc una certa al·lèrgia a les sistematitzacions sociològiques dels diferents grups que «bullen» dins la societat dels nostres dies. Quines són les diferències entre els punk, els heavy, els postmoderns, els neoromàntics... Jo què sé!

Però potser que expliqui el perquè d'aquesta al·lèrgia, oi?

Em sembla que la raó profunda és que vivim un moment d'acceleració de la «moda», a tots nivells. Potser un dels més aparents és el vestir. L'època del viatjant dels fabricants de Sabadell i Terrassa ja s'ha ben acabat. Ara és el moment dels centres de la moda, al voltant de la plaça d'Urquinaona, on les botiguetes del barri poden anar a buscar, cada dia, el que la gent els demana mitja hora abans. Aquest fenomen de l'«acceleració» es retroba a molts altres nivells de la vida: música, grafisme, temàtiques polítiques, «països tercermundistes d'actualitat», etc.

A mi em sembla que, en tot això hi ha molt d'estafa. No arribo a entendre que en Marcuse, posem per cas, pugui passar de ser un tio fenomenal a un tio que no diu res, en tres o quatre mesos de diferència! Si que estic d'acord, en canvi, que, amb molt poc espai de temps, canviïn els gustos. Que la gent d'avui els agradi molt Dire Straits i que el seu disc «Germans d'armes» es vengui com xurros ho trobo collonut, i si Pink Floíd va de baixa, què hi farem! A mi, continuen agradant-me els Beatles i en Pau Riba! I, potser, quan arribi aquell disc que en aquest moment estan preparant en una illa de la Micronèsia quatre anglesos desconeguts, el trobaré fabulós!

Ara, la «modernitat» és quelcom molt més seriós que no pas una moda! Potser que m'expliqui amb una metàfora, per cert ben clàssica: la del mar, que té moviments superficials molt variables i corrents profunds d'un dinamisme molt més lent. La història també va per aquí. Hi ha una lenta evolució de milions d'anys i un fotimer de moviments i tendències puntuals de certa durada.

A mi em sembla que la «modernitat» l'hem d'entendre com el conjunt de moviments i tendències d'avançada que van fent pòsit en relació a l'evolució de l'espècie humana. Des d'aquest punt de vista, és molt possible que els punk, heavy i ves a saber quants altres moviments participin de la modernitat, perquè l'evolució és un fenomen social molt ample. Estudiar-los amb interès pot ser un treball de sociòleg molt interessant. I «viure la marxeta» plenament, pot ser un camí ben real i eficaç perquè es vagi fent la revolució.

La «modernitat» que m'interessa, per tant, és l'esforç col·lectiu per anar-nos-ho muntant cada dia una mica millor i trobar respostes que siguin més profundes i divertides alhora sobre els grans temes que ens anem plantejant els micos de dues potes i poc pèl que som els homes: la vida, la solidaritat, la intimitat, l'amor, la veritat... i tots els etcèteres que hi vulguem anar afegint!

Oriol Albó, membre fundador d'Agermanament. Ha portat i continua portant una intensa vida de recerca d'un món alternatiu. Ha viscut al Camerun —Àfrica—, posant en marxa cooperatives de treball. A Catalunya va endegar la Universitat al carrer, projectes i intents de vida comunitària a Gallecs i a Sant Llorenç de Munt. El seu projecte més immediat és la posta en marxa d'un poble ecològic. El podeu trobar en hores de feina al telèfon 300 00 67.

DE BERLÍN, KREUZBERG, I DE KREUZBERG, EL MEHRINGHOF

Albert Presas

«Això és el caos, però funciona». Diuen que amb aquestes meravelloses i encoratjadores paraules varen concloure les festes d'inauguració del Mehringhof. Col·locat al bell mig de Kreuzberg, l'autèntic cor de Berlín, el Mehringhof ha estat el centre de referència i l'exemple de molts altres col·lectius que arreu, varen veure la llum en aquells dies en què el mot «alternatiu» començava a sentir-se amb força. Durant molt de temps ha estat un lloc obligat de pelegrinatge i un reclam de tots aquells que cercaven en el moviment alternatiu alemany un exemple i una lliçó d'eficàcia.

Va ser l'any '80, en plena explosió de militància, que diversos col·lectius marginals cercaren un lloc on poder desenvolupar-se i determinaren de «reciclar» una antiga fàbrica per transformar-la en un centre pilot de treballs i experiències alternatives. Això sí, després de la religiosa compra que encara avui està ofegant els seus nous propietaris. Mica en mica, aquest antic però acollidor edifici va anar omplint-se de vitalitat, i avui són més d'una trentena de treballs els que allí s'hi efectuen: grups de solidaritat amb llatinoamèrica, ecologistes i antimilitaristes, investigadors de noves tecnologies, cinema i video, el Netzwerk, orientadors de treball, la Llista Alternativa, artesans, grups de solidaritat amb les minories ètniques —turcs, principalment—, llibreries, una escola-cooperativa que ells qualifiquen de lliure —i en té tot l'aspecte—, un esplèndid taller de bicicletes on n'hi pots trobar de totes les mides, colors i capacitat, el CaDeWe —típic teatre satíric alemany—, l'editora del Stattbuch —autèntica guia de Berlín—... i per donar-te la benvinguda, una esplèndida tasca on endemés de poder tastar excel·lents galetes pots posar-te al dia respecte als pentinats, colors i arracades de moda.

Evidentment, la mateixa història del Mehringhof fa que la seva existència hagi passat per diversos moments i que en la seva estructura s'hagin produït canvis importants. El Mehringhof no ha cercat mai ser una organització de producció en comú o col·lectiva com ho poden ser les UFA Gelände a Berlín o la mateixa Krebsmühle a Frankfurt, sinó abans que res, un lloc de trobada i de contacte entre els petits grups berlinesos que fins aleshores estaven desconnectats i que comencen a donar forma al que més tard s'anomenaria «l'Escena». Això va fer que, degut a la seva distinta procedència i els seus treballs pràctics, que també eren diferents, sovint es donessin problemes d'estructuració i de funcionament, encara que sempre ha prevalgut el perseguir l'autonomia i la independència de qualsevol institució política o financera, estatal o religiosa, i la consecució de l'acció integral de l'individu. Sens dubte, l'activitat del Mehringhof ha servit per valorar la incidència i l'estratègia de la mateixa escena: de mica en mica, l'entusiasme que comportà el mateix naixement del centre, va ser substituït pel rigor i la seriositat reflexiva que cerca la implantació sòlida i definitiva. Ja queden una mica lluny les carnavalesques demostracions i ara tot és molt més reflexiu. Ells asseguren que ara el que cal no és tirar endavant sinó mantenir el que hi ha i a través d'això demostrar la seva viabilitat.

Seria absurd pretendre traslladar el Mehringhof a les nostres circumstàncies; la seva concreció està molt lluny del que aquí necessitem, malgrat que les seves aspiracions siguin semblants a les nostres. Però el que és cert és que aquest és un exemple més de la necessitat i de les possibilitats de noves formes d'organització autònoma i de realització integral.

Albert Presas (Abrera); estudiant de filosofia i membre actiu del moviment infantil i juvenil del seu poble. Recentment ha anat a viure a Berlín

NETWERK SELBSTHILFE

Amb el simpàtic anagrama del senglar estalviador i escàpol, es presenta NETZWERK SELFTHILFE, organització de caràcter marcadament econòmic i financer, que pretén recolzar i fomentar tot allò que pugui desenvolupar-se dins del marc alternatiu.

NETZWERK fou resultat de les trobades que mantinguerena la tardor del '78 a la Rep. Fed. d'Alemanya els, fins aquells moments, grups marginals amb les organitzacions d'aturats. Allí, després de reafirmar la necessitat de noves formes de desenvolupament, es cercà la forma de finançament de tots aquells projectes que pels seus objectius no tinguessin un suport oficial. Recollint totes aquelles entitats i organitzacions socials marginals: feministes, socialdemòcrates, critics ecologistes, pacifistes, humanistes, de l'esquerra extraparlamentària... NETZWERK pretén recolzar tot allò que cerqui la pràctica de l'autonomia financera i administrativa, models de vida no consumistes, formes de treball integral i emancipador, sense la pretensió d'un profit particular i individualista, el cooperativisme...

Amb la seu al Mehringhof berlinès, escampa ja més d'una trentena de centres per tota la rep. Federal —que, tot i mantenint una forta connexió, actuen independentment els uns dels altres— i treballen en la promoció de més de 200 projectes: pedagògics (escoles lliures), comunicació (llibres, editories, cinema), ecologia (centres de reciclatge de materials), cultura (teatre, música...).

Una de les caracteristiques pròpies del 'netzwerk és la plena integració i participació dels seus militants: aquests col·laboren amb aportacions econòmiques de diferents quantitats i periodicitat —única font d'ingressos de l'organització—, i participen directament en la selecció dels projectes a desenvolupar, formant part regularment del consell d'administració.

REFLEXIONS A L'ENTORN D'UNS ANYS QUE... JA HAN PASSAT?

Joan Ramon Gordo i Montraveta

En aquests moments que es parla tant de crisi, de cultura de la crisi, de justificació de les pròpies mancances i deficiències per la crisi, crec que seria bo iniciar un procés de reflexió d'aquests últims anys i, més en concret, de la dècada dels setantes.

I per què aquesta dècada?

Perquè crec que aquests anys van significar el trencament d'una manera de fer i de sentir col·lectiva, que es venia arrossegant des de feia molt de temps i que a d'altres països ja es va iniciar amb el maig del '68.

Eren anys en què estàvem carregats d'il·lusió, tot sentint-nos en poder de «la veritat» —per a molts científica veritat—, optimistes i esperançats vers el futur. Hi havia arreu una energia positiva que surava en tots els ambients i que feia preveure uns horitzons bastants diferents del que més tard la història s'ha encarregat de demostrar-nos.

Eren els anys de la militància fèrria, de les mobilitzacions de «masses», de la consciència obrera, de la lluita antifranquista. També eren els anys de la resistència cultural -que no vol dir que ara hagi de deixar d'existir—, de la lluita pels drets cívics i democràtics...

Doncs bé, passem d'una situació més o menys semblant a l'exposada a una altra o veiem que companys nostres, que fins aleshores els teníem al costat, pugen al carro del poder, on cada cop són més descafeinades les reivindicacions i a poc a poc hi ha menys capacitat de resposta, per pors, per inseguretats, perquè no sabem tots plegats on tenim el nord.

I ens trobem amb la gran frustració que significa el fet de comprovar que els aconteixements històrics han anat per un cantó i les nostres idees i els nostres «leitf-motif's» per un altre i, és clar, la realitat s'imposa i normalment és molt dura!

Pot ser que històricament parlant siguin aconteixements massa propers per poder-los analitzar objectivament ja que, entre d'altres coses, ens hi trobem tots molt implicats.

Ara bé, crec que això pot amagar certes qüestions que no es volen plantejar per por a qüestionar-se massa coses.

Cadascú al nostre nivell, ens em fabricat una coartada a l'hora d'explicar-nos el procés d'aquests últims anys. Ens hem convençut, a la nostra manera, del perquè i del com s'ha esdevingut aquest procés.

Ara bé, crec que també som conscients que això és del tot insuficient i que queden grans respostes per donar; hi ha massa coses a qué s'ha renunciat i és molt el que s'ha deixat en el camp dels propòsits i de les bones intencions!

I aquest paper d'interpretació i d'anàlisi que ens pertoca a tots plegats, però, d'una manaera especial als «nostres intel·lectuals», no s'ha fet, ni es vol fer.

Precisament els individus que «objectivament haurien de ser els més capacitats per fer-ho», són els primers, amb honroses excepcions, que han justificat d'alguna manera el poder, intentant legitimar tot un procés que està farcit de renúncies, claudicacions i desenganys.

Per altra banda aquest procés ha portat a una pràctica oportunista i mesquina d'arribisme al poder per part d'individus que no han tingut cap tipus de presència activa durant el temps de resistència.

A més a més d'això, crec que aquesta situació ha provocat un trencament generacional. M'explicaré:

A algun nivell, i sobretot conceptualment parlant, hi ha una no continuïtat en el relleu i en la incorporació a les files de la contestació i de l'activitat sòcio-cultural que, precisament, es trenca en l'últim temps de la transició, en els anys de la desmobilització general.

D'una banda, encara aguantem alguns de l'època de la resistència que, per diferents motius, no hem acceptat l'actual status i «equilibri» polític i social, i que encara volem canviar les coses de maneres molt diferents a diversos nivells i en diversos fronts.

D'altra banda hi ha tota una munió de gent molt més jove que —fonamentalment en el terreny cultural— està portant a terme un treball intel·lectual i activista alhora, molt interessant i nou, i al bell mig hi ha una generació desanimada, desmobilitzada, sense masa esperança, farta de «la búsqueda i captura del militant», fruit de la desbandada general de finals dels setanta.

És lògic, per altra banda, que tots nosaltres estiguem marcats per la pròpia història, qui no ho està! arrossegant en aquest sentit tota una sèrie de tics i maneres de fer i d'afrontar els projectes que, si més no, s'haurien de qüestionar.

Vivim en uns nous moments, en unes noves

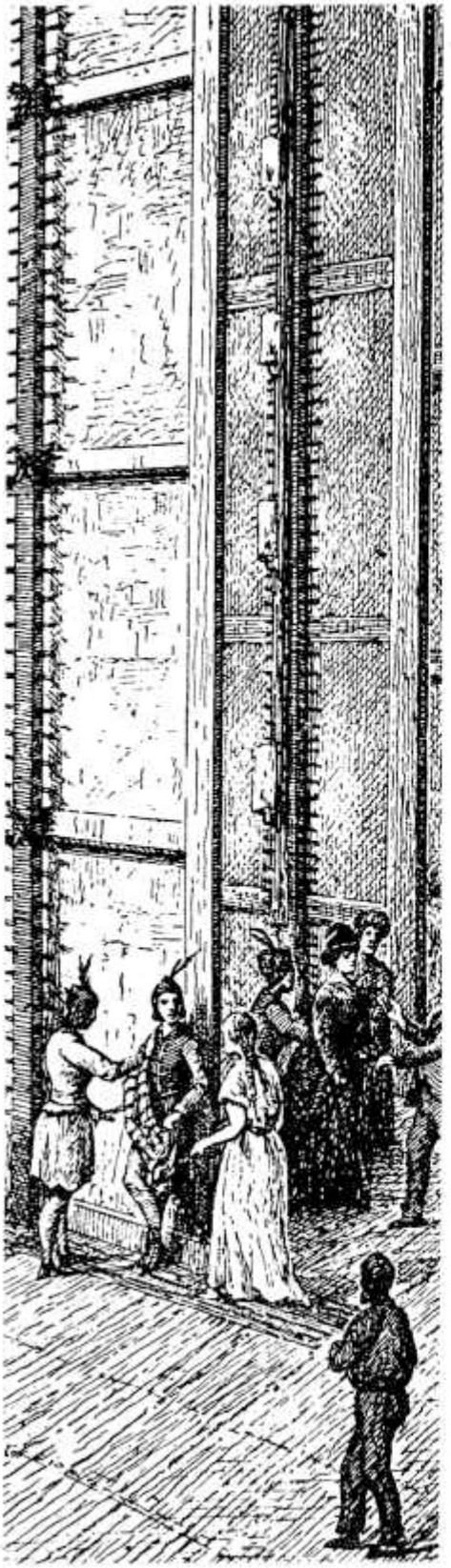

situacions, on l'«enemic, el contrari, la cosa a canviar», no està tan clarament delimitat i personalitzat com ho estava en temps del Dictador, al marge del fet que sociològicament parlant, hi ha una situació diferent que obre noves i variades possibilitats d'acció, especialment en el marc cultural i alternatiu. En aquesta nova situació, com és lògic, no serveixen esquemes de funcionament, d'acció, ni d'organització d'abans, clarament superats i/o desfassats, com tampoc serveix tenir una actitud pessimista enfront de la situació actual a l'hora d'analitzar aquests anys i de voler donar perspectives de futur. Crec que cal veure, la «lluita per un futur millor», com un generador d'entusiasme, de participació, d'energia positiva i engrescadora i dins d'un procés d'interiorització personal i col·lectiu que meni a la participació i a l'autoeducació: L'ACCIÓ SÒCIO-CULTURAL COM UNA EINA DE PROGRÉS —de superació i d'educació— TANT A NIVELL PERSONAL COM COL·LECTIU.

Vivim en uns moments en què és més fàcil saber què és el que no s'ha de fer que saber el que hem de fer, i en una situació bastant complexa i en certa manera molt nova, sobretot en el cas de voler portar a la pràctica respostes alternatives concretes.

Per aquest motiu —situació nova, necessitats noves—, crec que de moment hem de fugir dels grans plantejaments teòrics— que per altra banda voldria dir no haver deixat unes maneres bastant desfassades—, i concretar-se en la vida quotidiana, en la pràctica de cada dia que potencia la relació i la intercomunicació d'idees, d'experiències i de projectes.

Cal partir del convenciment que tot el que volem fer ha d'iniciar-se en nosaltres mateixos, en la nostra individualitat, assumint-lo ja des d'un bon començament tot projectant-lo vers els altres.

És a partir d'aquesta premisa i del *convenciment que som capaços de fer-ho*, que es podrà iniciar un procés de treball, d'acció-reflexió en diversos camps, que ens pugui menar a situacions noves i qualitativament diferents.

Joan Ramon Gordo i Montraveta, vinculat de temps a l'acció cultural, membre actiu d'Enllaç. El podeu trobar, als vespres, al carrer Calvari 5, àtic 3ª, de Ripollet, telèfon 692 51 83.

TOLOSA Carlota
La Torna de la Torna
Salvador Puig Antich i el M.I.L.
Editorial Empúries
Barcelona 1985 - 179 pàgines

Es tracta d'un treball molt atrevit i en certa manera innovador en el món literari del nostre país. Diu les coses pel seu nom, just quan això fa mal als nostres sentiments.
En un llenguatge periodístic i amb un índex cronològic de la història del M.I.L., el llibre arriba als fets concrets que faran que Salvador Puig Antich sigui executat «al garrot» el 2 de març de 1974.
A partir d'una proposta d'en Ramon Barnils, que segons ell mateix ens diu al pròleg ha estat una feina apassionant, el llibre és el fruit del treball d'un grup d'estudiants d'últim curs de periodisme. Han mantingut llargues xerrades amb gent que tenia relació amb antics membres del M.I.L. o bé amb en Salvador Puig Antich, i han recopilat de manera sistemàtica tot un seguit de dades relacionades directament amb el tema.
Nosaltres us volem dir que el resultat del llibre és un relat molt ben estructurat, ric en informacions complementàries, on es combinen entrellaçades les accions més importants tant a nivell nacional com internacional de l'estiu del 1969 fins al març del 1974.

REPORTAR: «Portar una nova, donar compte d'una cosa, referir, contar verbalment o per escrit» (Diccionari de la Llengua Ca-

TRANET (Transnational Network for Appropiate/Alternative Technologies —Xarxa transnacional per a tecnologies apropiades/alternatives—)
Nº 35 - RENGELEY - USA

Es tracta d'un full informatiu sobre les activitats de TRANET i conté una secció d'anuncis que fan referència a serveis, productes i activitats alternatives.
Aquest número conté un article de fons sobre *«Xarxa de tecnologia apropiada al Nepal»* de William Ellis.

TURNING POINT —Newsletter—
Nº corresponent al març del 85

Aquesta publicació no és sinó un recull bibliogràfic compost de revistes, fulls informatius, conferències, etc. amb les adreces corresponents.
És una revista d'abast internacional on hi trobem noticies d'activitats i preocupacions de gent d'interessos molt diversos, però que comparteix el sentiment que la humanitat es troba en un moment de canvi profund, o sia, en el *«Turning Point»*.

IFDA DOSSIER
(Fundació Internacional d'Alternatives per al Desenvolupament)
Apartat de Correus 1260. Nyon (Suïssa)
Publicació bimensual.
Tiratge: 13.500 exemplars

Es tracta d'un butlletí bimensual editat a Suïssa per aquesta associació de projecció internacional. Els articles són escrits en diverses llengües: anglès, castellà, francès... i tracten, fonamentalment, d'analitzar en profunditat fenòmens socials, culturals, polítics i econòmics de caire alternatiu.
El butlletí s'estructura en un seguit de seccions fixes: editorial, temes locals, temes nacionals, temes del tercer món, temes internacionals, noticies del «tercer sistema» —el món alternatiu—, correspondència, cartellera i una mena de recensions de treballs rebuts per a llur publicació.
A tall d'exemple, el número 46 —corresponent als mesos de març i abril d'enguany— conté un editorial intitulat: *«Mai més Bhopal»* referent al desastre de la multinacional Union Carbide a l'Índia, i, entre d'altres, articles com: Per què la meva mare va morir analfabeta? A quina distància som del so-

talana).
Aquest és l'objectiu i la intenció dels autors, a l'hora de realitzar aquest treball que avui us recomanem.
Estem àvids de llibres com el del Col·lectiu Carlota Tolosa, perquè la *mala llet* que guardem tot sovint ens ajudi a recuperar el coratge i la capacitat d'apassionament, perquè les renúncies siguin menys cada vegada. Ens hem de fer preguntes, donar-nos respostes i assumir-les.
Del llibre no es pot dir gaire cosa sense trobar-se implicat un mateix. Estem segurs que la seva lectura omplirà uns buits en la memòria de tots, que per ser la nostra història més recent és paradoxalment la més oblidada. Tenim viu el tros que cadascú hem viscut, però tota la configuració social que té, tot el conjunt no el tenim clar. Cal parlarne, calen treballs com el que avui us presentem, ja que ens ajudaran a situar el nostre passat immediat tot projectant-lo al futur.
És per als més joves que hem d'explicar fets petits i grans com aquest i ens atrevim a dirvos que és el nostre —el de tots— deure, per tal d'esvair la distància entre una època i l'altra, entre una generació més jove i l'altra que no ho és tant.

cialisme? Integració de tecnologies modernes i tradicionals per al desenvolupament, Assemblea mundial d'aliments: el començament d'un procés real de cooperació per al «tercer sistema»?

NETZWERK RUNDBRIEF
Herausgeber. Netzwerk-Selbsthilfe e. V. im Mehringhof. Gneisenaustr 2. 100 Berlin 61 Nº 23/16-12-1983. A 70204.

Revista de l'organització que té el mateix nom. Té 7 anys d'existència i més de 30 números al carrer.
En el número que us presentem fan un repàs al que han estat aquests anys d'existència senyalant el que s'ha aconseguit i el que encara queda per fer. A més a més, recullen una sèrie d'articles de fons que, partint sempre d'una visió «crítica i alternativa», tracten temes tan distints com poden ser la crisi del marxisme i els squatters, passant per la fi del mite alternatiu i les ràdios lliures.
En aquest mateix número de VIA FORA! i a la secció de *Reus, París i Londres*, podem trobar-hi un resum de les activitats d'aquesta entitat berlinesa.

CATALANS DE FORA

Amb aquest mateix títol s'ha presentat, a mitjans de juny, un llibre que recull la presència dels catalans arreu del món.
L'autor, Xavier Tudela, ha aconseguit mitjançant les pàgines del Punt Diari, apropar-nos tots aquells catalans que viuen fora dels PP.CC.
A més, el llibre compta amb la llista completa de tots els centres catalans de l'exterior, universitats d'arreu on s'ensenya el català, així com de totes les publicacions i emissores que parlen en la nostra llengua.
En un principi, potser sembla sorprenent de veure quanta gent que és lluny d'aquí hi segueix fidel.
Evidentment que de catalans a fora també n'hi ha de molts tipus. Hi ha qui enyora la terra d'una manera melangiosa o qui se'n recorda amb nostàlgia, però també hi ha qui, des d'allà, segueix lluitant amb força, utilitzant la seva circumstància.
Aquestes persones, que resten sempre anònimes, fan una cosa molt important: obrir les portes del nostre país i donar a conèixer no només l'indret sinó també la nostra lluita.
I és que aquest país fa olor a tancat. S'ha d'airejar molt, treure la boira i deixar que entrin vents del nord.
Aquesta gent que viu a d'altres països, de vegades des de fa molts anys, han obert les seves mires.
El fet d'estar lluny els fa veure les coses en perspectiva. Són coses que sovint, des d'aquí, no s'albiren amb claredat.
Caldria tenir en compte a tots aquests catalans, no només per la tasca que duen a terme, sinó, sobretot, per les possibilitats que tenen de transmetre'ns el sentit de la globalitat que ens farà sortir del nostre cau.

Elena Asbert

EL GER, ENTITAT CULTURAL I RECREATIVA. Una manera d'entendre el moviment associatiu

Joan Garriga i Cuadras

Un ateneu popular del nostre temps. Creat, ara fa quinze anys, per la gent d'avui. Una entitat cultural i recreativa. El GER, vuit-cents socis, ha estat, és i serà un fòrum de discussió política i alhora una escola de treball voluntari en la seva extensíssima activitat sòcio-cultural-esportiva.

Si un dia veniu a Sant Pere de Ribes, a Ribes, com diem els d'aquí —que així ens agrada que anomenin el nostre poble— i teniu la sort de passar pel carrer del Pi, ben segur que la curiositat us farà aturar davant d'una casa de les que aquí anomenen «d'americanos» pel fet d'haver estat construïdes pels qui anaren a les amèriques a fer fortuna. Avui, en aquesta casa de façana noble, grans finestrals i balcons, hi té el seu estatge una entitat prou curiosa: GER, Entitat Cultural i Esportiva. Es tracta, com s'ha dit, d'una casa característica d'indians, sobre un terreny de mil metres quadrats, que possibilita incorporar a l'edifici actual un teatre tot i mantenint en l'interior un pati relativament ampli, avui ja endreçat com a sala d'estiu, on s'hi desenvolupen tota mena d'activitats (teatre, música,...). La casa, a nivell físic, aplega a la planta baixa un Bar Social, en el primer pis Sala d'Actes, Biblioteca, Secretaria, i en el segon els estatges de les diverses seccions: Esplai, Esports, Fotografia, Espeleologia, i una petita sala polivalent.

Abans de parlar de les activitats potser cal fer una mica de repàs històric per entendre millor el que avui és el GER. Una entitat nascuda l'any 1972 i que avui aplega prop de vuit-cents socis de totes les edats, xifra força nombrosa per un nucli de població de més de quatre mil habitants (cal dir que, malgrat que el nostre municipi té 11.035 habitants, aquests es troben repartits en dos nuclis principals de població: Ribes, nucli antic amb més de quatre mil i Les Roquetes, de recent creació amb més de sis mil). La veritat, però, és que el que fa que el GER sigui una entitat curiosa no és pas el seu nombre de socis, sinó el seu pes específic dins el conjunt de la comunitat ribetana i, fins i tot, a la comarca del Garraf. El GER ha estat i és, per dir-ho en poques paraules, un fòrum de discussió política i, a la vegada, una escola de treball en la seva activitat sòcio-cultural i esportiva.

Tothom sap el paper jugat pel GER dins el teixit social de Ribes, que ha depassat de molt el que estrictament podia pertocar a una Entitat Cultural i Esportiva. Nascuda com tantes d'altres amb uns objectius formalment ambigus, com exigia la repressió del sistema social imposat pel «decrèpit General», i fortament condicionada per les contradiccions concretes de la nostra comunitat, el GER va haver de complir d'un bon principi el doble treball de vetllar per la recuperació de les nostres manifestacions comunitàries i, dins d'una perspectiva més general, de col·laborar en la recuperació de les llibertats democràtiques que ens varen ser arrabassades l'any '39.

Ningú no pot, honradament, negar avui, que el GER, com a entitat, i la major part dels seus membres en particular, han vessat importants esforços en aquest sentit al llarg d'aquests quinze anys, i proves d'això les tindríem, entre d'altres, per l'exigència d'uns ajuntaments democràtics, decidida voluntat d'intervenció en els assumptes que afecten la comunitat ribetana, solidaritat amb les reivindicacions polítiques i humanes de l'àrea urbana de nova creació de Les Roquetes. Pel blasme de l'era de Franco i l'adhesió als punts de l'Assemblea de Catalunya, el Congrés de Cultura Catalana o l'Assemblea Democràtica de Ribes i Les Roquetes. Per la recuperació dels Balls Populars, en la projecció de les festes majors, en la ptenciació d'un esport més populars d'arrels amateurs i participatives, en la mateixa tasca que homes ben representatius de l'entitat desenvolupen en les nostres institucions i, sobretot, en el mateix calendari d'activitats que du a terme (festes populars, Festes majors, colònies d'estiu, xerrades, conferèn

cies, activitats culturals i esportives, seminaris, teatre,...). Tot un conjunt que el configuren com un autèntic ateneu, hereu de la rica tradició associativa a Catalunya. Trets importants que caldria destacar del tarannà del GER serien, ben segur, el fet que gairebé totes les seves activitats van adreçades al conjunt de la comunitat ribetana, la permanent relació i cooperació amb altres organismes com poden ser l'Associació de Pares de l'Escola Pública, organitzacions polítiques i el propi Ajuntament.

Però la contrapartida d'aquesta clara vocació comunitària, connatural amb el GER, deixà massa sovint en segon terme l'enfortiment de l'Entitat, de tal manera que als deu anys de la seva creació, i amb un llistat gens bandejable d'objectius aconseguits, podríem dir que es trobava greument limitada per la manca d'un estatge social adient per a les seves activitats i, malgrat la forta participació, amb un nombre de socis insuficient per poder afrontar amb tota garantia la construcció d'un nou local. I és en aquest sentit que la primavera de l'any 1982 es veu la necessitat d'anar cap a la recerca d'un nou local adient per a la seva activitat sòcio-cultural i esportiva. Sense penedir-se de l'esforç realitzat per la millora del poble i definides les relacions entre l'entitat i l'Ajuntament democràtic (en termes de col·laboració dialogant amb l'equip de govern, alhora que mantenint una actitud crítica pel paper de l'Ajuntament com a institució de l'estat).
cara que sigui el seu últim graó), i vista la necessitat de garantir la continuïtat del GER com a centre generador d'activitats sòcio-culturals i esportives de manera alliberadora, no-oficialista, no-ruralitzant, i connectat al conjunt del país, un cop estudiades diferents alternatives, es va optar per la compra del que avui és l'actual local social de l'entitat.
Cal dir que aquesta decisió es pren quan a la resta del país són moltes les associacions que moren, algunes per mort natural i altres per una equivocada, crec, política d'alguns dels mateixos Ajuntaments democràtics. Els quals, en lloc de potenciar, ajudar o fins i tot respectar els moviments associatius, tan importants a Catalunya i tan necessaris per mantenir elements i actituds actives i no passives, centralitzaren de manera brutal tota l'activitat sòcio-cultural del poble, encara que, evidentment, aquest no sigui l'únic factor, però sí un dels més importants.
L'esforç que hagué de fer l'entitat GER per aconseguir el nou local social no fou, ni de bon tros, petit. En primer lloc, calia engrescar molta més gent, endeutar-se enormement i replantejar-se de nou tant la seva activitat com la seva pròpia organització. El cost total del projecte (deu milions de pessetes) fou cobert amb una hipoteca (5.500.000 pessetes), el suport de la Generalitat de Catalunya (1.300.000 ptes.) i la resta amb préstecs personals de cent mil pessetes d'alguns associats i tot un seguit de projectes imaginatius.
El fet, però, més important és que després de quinze anys (tres amb local social) l'Entitat Cultural i Esportiva GER continua sent una realitat viva dins la nostra comunitat ribetana en el moviment associatiu català.

PLANIFICACIÓ ORGANITZATIVA

Proposta d'organització dels Òrgans de Direcció i Responsabilitat seguint els acords de la darrera Assemblea de Socis (16-7-83) cap a la consolidació en la seva 1ª fase del projecte social, cultural i esportiu a partir de l'obertura del Local Social.

Eixos d'actuació: a) dinamització de l'activitat cultural, les seccions i els serveis socials. b) acabament de les obres d'infrastructura del Local Social i la seva conservació. c) planificació econòmica i reorganització administrativa.

Criteris generals d'entesa.

1.— La Junta Directiva, a més de complir amb la normativa que marca els estatuts socials en quant a càrrecs i funcions, s'entén com un òrgan obert a possibles incorporacions de nova gent.

2.— La Junta Directiva és, per definició estatutària, la responsable de totes i cadascuna de les activitats que es desenvolupen o tenen lloc a l'Entitat.

3.— És tasca de la Junta Directiva, a més de les seves funcions legals i estatutàries, tant la coordinació de les diferents seccions socials i comissions com la voluntat de fer possible, a partir de l'autonomia de cada una d'elles, el compliment dels difernts objectius generals de l'Entitat.

4.— La Junta Directiva són totes aquelles persones que, desenvolupant tasques de responsabilitat concretes en el conjunt de l'activitat social, volen formar-ne part.

5.— Els objectius de les diferents àrees, en les quals està planificada la tasca de la Junta Directiva, són compromisos adquirits pel conjunt de persones que les formen, després del seu corresponent debat i aprovació.

Comissions:

— Bar Social: Nemesi Pascual, Ferran Blay i Francesc López.

— El Palmerar: Carles Albareda, Pere Garriga, Gabriel Pons, Lluis Blay.

— Butlleti: David Duran, Joan Garriga, Josep Mata, Julià Raventós i Muç Vall.

Àrees:

ADMINISTRACIÓ

— Objectius: Planificació econòmica. Reorganització administrativa. Comptabilitat general.

— Responsabilitats: Secretaria. Tresoreria. Acompliment dels programa econòmic. Servei administratiu a les diferents seccions.

— Membres: Rosa Fernàndez, Joan Garriga, Elisa Pascual, Rosa Milà, Llorenç Prat i Àngels Sans.

ACTIVITATS

— Objectius: Calendari d'activitats socials. Esplai infantil. Creació de l'Arxiu Social.

— Responsabilitats: Creació i acompliment del programa d'activitats. Cura de l'esplai infantil. Arxiu i documentació.

— Membres: Pilar Gabaldà, Maria Giménez, Paquita Layos, Josep Mata, Carme Pascual i Antonia Vázquez.

INFRASTRUCTURA

— Objectius: Adecentament, utilització i conservació del Local Social.

— Responsabilitats: Programa de treball. Calendari. Estudi de necessitats i costos. Escandall del material actual i la seva ordenació.

— Membres: Josep M. Avilès, Anton Garriga, Josep Pascual, Josep Torrents i Pere Vall.

SECCIONS

— Objectius: Consolidació i coordinació de les diferents seccions i creació de noves.

— Responsabilitats: Propostes de coordinació i entesa entre les seccions i la Junta Directiva. Orientació i suport. Organització de la Biblioteca. Cine-Club.

— Membres: David Duran, Josep Carreres, Rosana Espachs, Xavier Miret, Julià Raventós i Muç Vall.

SOBRE LA UNIVERSITAT VERDA DEL VALLÈS

Xavier Garcia

Una sèrie de gent que encara creiem en les «utopies realitzables», que diria el Yona Friedman, hem celebrat durant tres caps de setmana de maig a Caldes de Montbui la Universitat Verda del Vallès, un títol una mica cridaner, però que ja anava directament adreçat a cridar grups i persones perquè es retrobessin —anys després de campanyes ecològiques i alternatives molt concretes— a fi de pensar la situació actual de la comarca i del conjunt metropolità i actuar en conseqüència en la mesura del possible.

La iniciativa de la Universitat parteix, exactament, de la Comissió per la Salvaguarda del Farell (muntanya rera Caldes, saquejada per l'extracció de pedra), grup d'una quinzena de joves, que són els qui han animat de fa deu anys la vida democràtica en aquesta població, amb campanyes nacionalistes, ecologistes i pacifistes.

La motivació inicial de la Universitat era fer veure a la població, sobretot en relació al tema del Farell, que la defensa de l'ecologia no té res a veure amb l'actual situació d'atur que hi ha, que deriva, ben segur, del model contrari, que és l'existent, però aquesta lloable intenció no acabà de funcionar del tot, perquè els convocats —el poble que paga, vota i sofreix— no acudí per les raons que sigui, però que són fàcils d'imaginar.

Acudiren, en canvi, a un ritme de quarantacinquanta persones per sessió, tota una sèrie de gent que, militants o no de grups, ja duen una activitat determinada. Distribuïts en tres caps de setmana —i acompanyats per cinema sobre espais naturals, itineraris de la natura, xerrades sobre ornitologia i fauna del Vallès—, els temes principals que es debateren foren, en primer lloc, una informació general sobre teoria ecologista i situació del moviment en els darrers deu anys; després, una taula rodona sobre repercussió dels Jocs Olímpics i, molt lligat amb aquest tema, el futur del Vallès com a plataforma d'expansió de Barcelona. Finalment hi hagué una trobada de grups de la comarca, que decidiren reprendre el contacte el 29 de juny per tal de fixar prioritats en les campanyes que es prepararen (abocadors d'escombraries, línies elèctriques d'alta tensió, sòl agrícola-industrial, etc.).

El Vallès com a tal —i cadascuna de les 38 comarques de Catalunya [illegible] que sobrats per interrogar-se sobre el seu futur, i si això no ho fan del tot amb la direcció que hauria de ser més adequada per als interessos populars els dos grans partits establerts, doncs no queda més remei que ho faci això que han posat de moda de la «societat civil», i que ho faci amb la contundència que exigeix la gravetat del moment actual.

Després d'uns anys de reflux en les activitats contestatàries —que tampoc ha estat tan gran com es diu; simplement passa que els «mitjans de comunicació» no ho han comunicat tant, evidentment per no reforçar tot aquest moviment—, els «resistents» que queden ja no cerquen grans manifestacions espectaculars, d'altra banda perquè ja no són possibles tampoc, i això, en principi, és positiu, perquè demostra que, en realitat, i encara que no es digui massa, hi ha un munt de micro-realitats i de nuclis que funcionen amb accions concretes, siguin d'oposició o bé de construcció del que tantes vegades hem anomenat «l'alternativa».

Això vol ajudar a fer la Universitat Verda, aquest cop al Vallès, però també a d'altres comarques, on la gent, superant fantasmes ideològics i punyeteries personals, sàpiga unir-se amb altres que pensen i volen el mateix, encara que duguin a la solapa un escut sensiblement «diferent» del que hom porta. Els qui vulgueu contactar amb la Comissió ho podeu fer als números següents: 865 21 82, 865 08 27, 865 22 98. I bona sort!

Xavier Garcia (Vilanova i la Geltrú, 1950); periodista i ecologista; autor, entre d'altres, de *Supervivència 2000*.

CONVERSA AMB XAVIER BOSCH

No ha estat la celebració de l'Any Internacional de la Joventut l'excusa per parlar amb un jove, ans el contrari. Més aviat ens ha atret del Xavier ser una persona no famosa però molt estimada per nosaltres. I ens seduïa parlar amb ell de coses importants en la formació de la gent, coses a les quals ell mateix no en dóna potser tanta importància perquè les ha viscut d'una manera molt directa, sense necessitat de cercarles. Així, al llarg de la conversa anirem desfilant qüestions com la riquesa cultural del medi, l'associacionisme, etc., en relació al procés de formació. Per altra banda, la seva intensa vinculació amb la Crida li fa viure una experiència cultural dins la lluita d'aquest país. Experiència que, ni molt menys, és l'únic en viure-la, ja que al local de la Crida on vam xerrar es respirava un dinamisme inaudit, una acció continuada, un desig de fer feina i de fer-la bé.

Neix a Barcelona, a mitjan abril de l'any 62 —un àries de darrera hora—, i és a Cardedeu (lloc on es trasllada la família quan en Xavier té 4 anys) on ben aviat entra en contacte amb el món de l'associacionisme: «Vaig començar als 6 anys amb les colònies del Baix Montseny». *Fruit d'aquestes colònies neix l'esplai de Cardedeu,* «vaig estar fent de monitor fins fa uns cinc anys que ho vaig deixar». *Fent de monitor aprofita unes vacances de pasqua per participar en un curset de gralla que Enllaç organitza a Can Rodeja (Alt Empordà). L'experiència li agrada i engresca altres monitors de l'esplai a assistir al curset de l'any següent. És així com neixen els Grallers de Cardedeu.*

El marc que l'envolta afavoreix la seva integració a la societat més immediata: el lloc on viu. «Cardedeu ha estat, i encara ho és una mica, un poble bastant actiu. Jo participava com a esplai a l'assemblea d'entitats. Encara que hi havia gent molt carca hi havia moltes entitats: grups de teatre, associacions sardanistes, esportives... A la població hi havia molta activitat (el fet que ara hi hagi televisió local és fruit d'una activitat continuada), i vam anar entrant en aquesta dinàmica, primer com a esplai i després com a grallers». *I la família també hi ajuda,* «els de casa, pares i germans han influït molt. Tots estaven ficats en ambients de colònies, esplais,...».

«A part dels grallers i de l'esplai, haviem format un grup que fèiem pintades, tapàvem rètols,... Quan l'any '81 va néixer la CRIDA, ens vam constituir com a grup local d'adhesió».

A partir de llavors comença a tenir contactes constants amb la gent de Barcelona, i és l'any '82 que té l'oportunitat de dedicar-se de ple a la CRIDA. Els estudis de pèrit aeronom li resulten més complicats del que es pensava i li pesen. «No m'ho vaig pensar dues vegades tot i que era una cosa una mica boja i perillosa, que podia acabar-se en qualsevol moment, i més fa quatre anys que la CRIDA acabava de néixer i encara no se sabia ben bé cap on aniria».

La seva relació actual amb Cardedeu és familiar i com a membre dels Grallers de Cardedeu. «Amb les entitats ho vaig haver de deixar córrer, vaig desconnectar. També ballava amb l'Esbart dansaire de Sant Esteve de Palautordera i ho vaig deixar. Tot no pot ser...»

— La nostra societat classifica les persones, les feines. Hi ha les «importants» (càrrecs i responsabilitats que permeten un lluïment personal de cara al públic) i les «secundàries» (normalment feines que no es veuen, per la qual cosa són de menys lluïment). Això fa que les del segon grup rebin menys gratificació/compensació que les del primer. Tu, durant molt de temps has assumit feines que queden més a segon pla i pel que sembla no t'ha portat cap problema. Com creus que cal repartir les tasques i responsabilitats dins d'un moviment, entitat,...?

— Aquí a la CRIDA, que és el que jo conec, en principi tothom fa de tot,... el que passa és que a la pràctica hi ha qui parla més bé i sempre parla públicament i és el més «famós», i hi ha d'altra gent que ens dediquem més a fer feines internes, tan importants com les altres. A mi personalment em van millor aquest tipus de feines que no pas fer de portaveu que és un paper per al qual crec que no serveixo, encara que ara en sóc perquè quasi m'hi van obligar, perquè jo estic moltes hores aquí,... i finalment vaig haver d'acceptar.

Es procura que la gent no vingui només a fer

feina mecànica, sinó es convertirien en una mena de màquines sense iniciativa ni opinió. El que fem és que la gent nova s'apunti a una comissió de treball, participi a les reunions i assumeixi tècniques. S'intenta que la gent prengui part activa en les decisions; això s'intenta, el que passa és que sempre hi ha gent que es dedica més a feines polítiques o públiques. Aquí hi intervé molt la capacitat personal i... sortir per televisió o parlar per ràdio, de cop i volta, costa molt i requereix un cert aprenentatge i també dedicació.

Nosaltres pensem que, en general és més una qüestió d'aprenentatge i de dedicació que de capacitat personal, i encetem el tema de la formació. Comentem que cal establir unes bases que ens permetin una formació permanent, sobretot entre els més joves, que totes les persones puguin fer un aprenentatge que els permeti provar-se, conèixer-se i anar trobant el seu lloc. Cal superar l'estructura clàssica que molts hem viscut en organitzacions polítiques i «de base», on d'una banda hi ha els qui tenen les idees i d'altra els «matxaques» que les executen. La CRIDA també s'ho ha plantejat. «Per començar, la mateixa estructura de la CRIDA evita bastant que hi hagi dirigents i dirigits. El fet d'un sistema assembleari, fa que tothom tingui les mateixes possibilitats, si més no, en teoria, de decidir. No hi ha una direcció que pren decisions i una gent que les acata. Tothom participa a l'Assemblea General, tothom participa a l'assemblea permanent, i tothom participa a les comissions de treball. Llavors, com a mínim, hi ha la possibilitat que tothom s'expressi. És clar que a l'hora de la veritat hi ha una sèrie de persones que tenen més influència que d'altres. La gent nova s'atreveix menys a parlar, la gent que a fa més temps que col·labora ho té més per la mà, coneix més a tothom, coneix més els arguments..., també les persones que s'hi poden dedicar més hores tenen més influència, més informació... De totes maneres hi ha uns certs processos de formació, i actualment hi ha molta gent relativament nova que ha assumit feines de responsabilitat; tot depèn molt, però, de les persones. Hi ha qui li costa més avançar, assumir feines,...» *És difícil respectar els ritmes de creixement i de treball de cada persona sense deixar de donar resposta a la dinàmica que genera un moviment,* «el problema que hi ha és que amb el «stress» que portem sempre i la sobre-saturació de feines, de vegades, no es pensa prou en la formació de la gent i la pròpia dinàmica de la CRIDA ens obliga a tirar pel dret».

Però la CRIDA crida i hi ha molts joves que han respost a la crida de la CRIDA. «Hi ha una gran quantitat de joves, molts, que volen treballar/col·laborar amb nosaltres. A la comissió lingüística ja som 70 persones, a la internacional de 4 o 5 que érem ja som més de 20,...». *Tot això no és fruit ni de l'atzar ni de les llunes. És el resultat de quatre anys de treball. Després del «Teodorakis» va haver qui es va fregar les mans satisfet del «desastre», però el treball continuat al servei d'un objectiu aglutinador ha servit. L'anunci publicat pels volts de Sant Jordi «és molt senzill: col·labora amb la Crida», ha rebut més de dues-centes respostes.*

— Quin és el tipus de gent que col·labora amb la CRIDA?

— Hi ha molta gent jove, la majoria de 18 a 20 anys, fills de gent ni molt rica ni molt pobra, és la classe mitja d'aquest país, que és la més nombrosa. També va gent més gran, «cremada» per la militància en partits polítics, gent que va quedar fastiguejada de l'experiència dels partits, que han estat un temps en repòs i que ara sembla que la CRIDA els agrada... Hi ha gent de tot tipus, n'hi ha de 80 anys que ens envien cartes i diners... El que és molt curiós és la resposta popular que hi ha hagut pel Sant Jordi. Increïble! En un compte corrent fet públic perquè la gent donés diners, hem recollit quasi un milió de pessetes. Em penso que això vol dir que hem connectat, una mica, amb el sentiment popular de la gent. Per exemple amb la campanya d'ajut a Etiòpia i Eritrea es va recollir cinquanta milions de peles.

— Aquesta gent jove què hi busca a la CRIDA, creus tu que ho troba?

— En certa manera la gent ve a buscar companyia (és el mateix que porta la gent als esplais, més que no pas l'activitat mateixa les persones busquen persones amb qui entendre's). Suposo que a la CRIDA, sobretot entre la gent jove, aquest factor és el que més hi intervé. També, i aquest és el meu cas, hi ha una certa intuïció que des d'aquí es pot fer alguna cosa pel país.

La CRIDA es planteja l'acció des d'un punt de vista no violent i públic, «quan saps que una cosa la fas amb raó, tens la raó i no et poden dir res,... i si et diuen alguna cosa, el merder que provoquen». *L'acte de reivindicar la catalanització de l'estació de Sants, s'hagués pogut organitzar de nit, anant uns quants encaputxats a tirar quatre pedres, però és evident que no hauria tingut ni una tercera part del ressò que va tenir l'acció directa de setanta persones alhora pintant públicament, fins que va arribar la bòfia i les va detenir. Però la repressió, en aquests casos, és més complicada i la policia ho té més fotut.*

«D'altra banda també hi ha una certa qüestió d'anti-dogmatisme. Intentem no imposar dogmes a ningú, en tot cas actituds».

— Parlem una mica dels partits polítics. Quina relació hi teniu i com veus el seu futur?

— Penso que estan en crisi i que l'estructura d'aquestes organitzacions s'està acabant. O es renoven d'alguna manera o ho tenen molt negre. Aquí la gent es va pensar que amb els partits polítics se solucionava tot i s'ha vist que, a la llarga, la majoria dels polítics només es mouen per una qüestió personal, de prestigi, de diners, en definitiva de poder; i un cop estan fent el que volen s'obliden de tot el que havien promès. Em sembla que això que dic és bastant evident. Gent honesta que estigui manant no en conec gaire,... quan arriben al poder s'obliden dels ideals que van tenir un dia. Ara bé, si els partits polítics existeixen, el que hi ha d'haver és un moviment popular que pressioni i que els faci avançar.

— I els extra-parlamentaris què?

— És un sector que està molt fotut d'escissions i baralles personals i no tenen cap mena d'incidència en el país. En el fons reprodueixen els esquemes que tenen els grans partits, però cadascun vol conservar la seva capelleta de poder.

La relació de la CRIDA amb tot aquest sector no és gaire bona. L'acusen de prendre'ls el terreny, de desmobilitzar la gent, de prendre'ls militància. «Nosaltres diem que si fossin intel·ligents el que farien és aprofitar la consciència nacional que crea la CRIDA per captar militants per als seus partits».

El febrer del '84 en Xavier es declara objector de consciència. En aquest tema fa confiança al MOC perquè ell no té temps de dedicar-s'hi. «No acceptem la llei, no volem fer el servei civil ni militar». *El dia 17 de juliol s'acaba el termini de presentació d'instàncies dels qui es declaren objectors. Mentrestant ja s'està creant el tribunal que ha de judicar qui és i qui no és (!?) objector de consciència.* «Pensàvem que aquesta llei, com que no agrada ni als militars ni als objectors, la deixarien aparcada durant molt de temps...», *però no ha estat així. De moment la majoria d'objectors no accepten la llei, a excepció de les joventuts socialistes (què s'ha fet d'aquells clavells?). Dins el MOC, tot i que hi ha diversos sectors, han arribat a un acord per enfrontar-s'hi tots plegats. Aquests dies s'estan dient a terme lliuraments col·lectius d'instàncies, on demanen que se'ls tingui en compte com a personal civil i remarquen que no accepten ni la llei, ni el tribunal, ni res.* «Som milers que no admetem aquesta llei,... què faran, posar-nos a tots a la presó?»

— Augmenta la tendència a reforçar el nacionalisme espanyol i a desacreditar tota afirmació de Països Catalans. Quina perspectiva hi veus?

— El nacionalisme espanyol el patim des de sempre: l'actual, però, l'han modernitzat i és més subtil. Diuen que la cultura catalana és provinciana i que la seva és la internacional, i ells tenen tots els mitjans econòmics per a difondre-ho. Segles enrera hi havia hagut una afirmació política i una imposició però, és clar, no hi havia ni televisió ni diaris... la influència del poder en un mitjà rural era més minsa, i en canvi ara la influència és molt més gran.

D'altra banda, l'afirmació cultural mai no ha estat tan forta com ara, i mai no hi ha hagut tanta gent mobilitzada per la llengua. En el temps de la renaixença era inimaginable mobilitzar milers de persones per aquest tema. En resum, penso que anem bastant pel bon camí. El ressò, la mobilització popular creix, a no ser que això d'aquest Sant Jordi hagi estat un «bluf». S'està creant tota una estructura al país, una xarxa de gent activa i sensible a aquest tema i això, a la llarga, pot fer girar la truita. El que cal és molta gent, com més millor, i si volem i ens ho creiem, entre tots podrem canviar una mica aquesta societat.

Jaume Sobrevals i Eulàlia Castanys.

ve de la pàgina 4

AGRUPACIÓ D'ATURATS DEL CASC ANTIC

Som una agrupació assembleària, independent de partits polítics i de sindicats, que lluitem per aconseguir un treball que ens permeti viure, i exigim unes condicions de vida digna per als aturats: garantir la manutenció diària dels aturats, gratuïtat escolar i beques perquè els nostres fills puguin accedir a estudis superiors, formació professional per als aturats que no tinguin ofici, un pla de reciclatge per tots els aturats que ho vulguin, ja sigui perquè puguin canviar d'ofici com per a poder-se promocionar dins del que ja tenen, vivenda, llum i gas a càrrec de l'Ajuntament o de la Generalitat, anul·lació dels impostos de caràcter municipal.
Volem impulsar cooperatives autogestionades d'alimentació, de robes, guarderies, etc.
De moment ja hem posat en marxa equips que poden oferir treballs de paleta, lampista, electricista, pintor, fuster.
Us podem donar informació de l'Associació i pressupostos per treballs concrets, **al carrer Tantarantana, 8, 08002 BARCELONA, telèfon 319 21 99.**

CLAU DE GRALLA: UN DISC DEL GRUP DE RECERCA DE CULTURA POPULAR DE PONENT

Un fet insòlit en el món de la gralla és l'aparició d'un enregistrament discogràfic. Si, a més a més, aquest disc constitueix la primera producció d'una empresa editorial discogràfica catalana —JUSTINE, sota els auspicis de Miquel Àngel Tena— la perplexitat esdevé vivissima satisfacció. Tal com diu en Jordi Fàbregas a les quatre ratlles que acompanyen el disc, cal alçar les nostres copes pels almogàvers de les terres de ponent.
El disc aplega disset tonades de gralla, classificables en tres grups: peces tradicionals de les terres de ponent (matinades del Segrià, ball de les faixes de l'Urgell i la Segarra...), melodies obligades del repertori general dels grallers d'arreu (el gener, el febrer, el vals jota, el vermut...) i dues composicions originals del propi grup, destinades a acompanyar, respectivament, el Ball de Diables de la ciutat de Lleida i els Funerals que es toquen amb l'enterrament de la Sardina als carnestoltes lleidatans.

CASET DELS «GRALLERS DE REUS»

La colla de GRALLERS DE REUS us ofereixen la possibilitat d'adquirir un treball d'enregistrament sobre música tradicional i popular catalana presentat en forma de cinta magnetofònica. Més de vint balls populars i ballables: pas dobles, xotis, masurques i, fins i tot, una havanera original!
Si el voleu adquirir, adreceu-vos als Grallers de Reus, Biel Ferré, Pça Farinera 7 i 9, 3r 2a (Reus). Preu: 500 pessetes més despeses de tramesa. El pagament serà contrareembors sament.

CENTRE D'INVESTIGACIÓ, DE CREACIÓ I D'INTERCANVI

Amics,
Catalunya i els diferents pobles de l'Estat francès, sempre han tingut lligams culturals privilegiats dins les relacions del món mediterrani i llatí.
No cal recordar que a la meitat sud de França encara es parla una llengua, la llengua d'Oc, que els catalans entenem sense dificultat.
Per la seva situació privilegiada, Barcelona pot esdevenir un centre de trobades culturals no tan sols a nivell nacional i internacional, sinó sobretot pel que fa referència a l'intercanvi dins la investigació creativa.
Conscients d'aquesta oportunitat i de les meravelloses possibilitats que això significa per al món artístic, un grup d'actors, de ballarins, de músics i de gent de circ, voldria instal·lar, en una nau o antiga fàbrica desatllojada de Barcelona, un centre d'investigació, de creació i d'intercanvis que podria ser un dels nuclis d'aquest projecte.
Per tant, desitjariem:

— D'una part ampliar el cercle de persones decidides a materialitzar aquest projecte (tot tipus d'artista que puguin intervenir en qualsevol d'aquestes disciplines: teatre, música, cinematografia,...):
— D'altra banda, fer una crida a qualsevol persona, grup o organisme que desitgi de participar-hi, sia amb el seu ajut material, financer o de relació amb aquest projecte (recerca, lloguer, arranjament i instal·lació d'un gran local: antic magatzem, nau, antiga fàbrica, etc.).
Si us interessa aquest projecte us podeu posar en contacte, ja des d'ara, amb una de les següents persones:
— Arnau Vilardebó, telèfon 224 55 96 de Barcelona.
— Claude Van Degryse, telèfons 308 22 50, 231 16 60, de Barcelona.
Ens agradaria que us interessèssiu en aquest projecte i que us unissiu a nosaltres per portar-lo a terme, i amb aquesta esperança us enviem les nostres salutacions cordials,

Arnau Vilardebó
Claude Van Degryse

7

Hi ha estones que el pensament
és sol i ert com una timba
desesperada sota un vent
que mai no s'atura ni minva.

L'eternitat dels anys difunts
i els que han d'ésser comptats encara
travessen la buidor que brunz,
empentejant-se, amb una rara

fúria d'exèrcit comandat
pel pànic: així, quan fa via
Déu sobre el món, l'home astorat
perd la rialla i fugiria.

Sols tinc una esma que és llavors
que sóc i visc el que em pertoca:
que no em val ser gasiu d'esforç
i creure'm ferm sobre una roca

tranquil·la, amb l'amor i la llar
i el meu jardinet. Tot navega:
cada vaixell, és tot el mar
que li fa força i l'arrossega.

I quan una onada de dol
o de goig ens bat i ens inclina,
no és res el que és nostre sol:
dins la nostra fusta mesquina

ressonen homes i ciutats,
tot el temps sens fi que ens circumda.
Cal fer rem, per no ser negats
dins la vida abstracta i profunda.

Carles Riba
(Estances. Llibre segon)

relligats de llibres i altres quaderns (I)

1) Cal ordenar els fascicles o plecs que volgueu relligar. Un cop ordenats, cal fer-los coincidir pel llom i la base. Subjectar-los amb la premsa, de tal manera que quedi lliure pel costat del llom a fi de poder-hi fer uns talls amb una serra. Cal tenir molt de compte que els talls traspassin tots els fulls del plec.

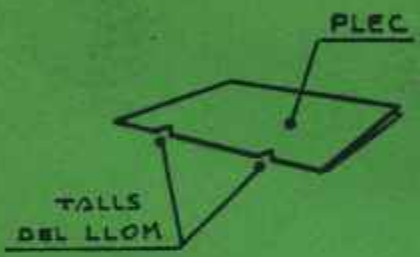

2) Preparació del teler. Cal posar al teler un cordill d'espart ben tensat que coincideixi a cada tall del plec. Aquest cordill farà de nervi.

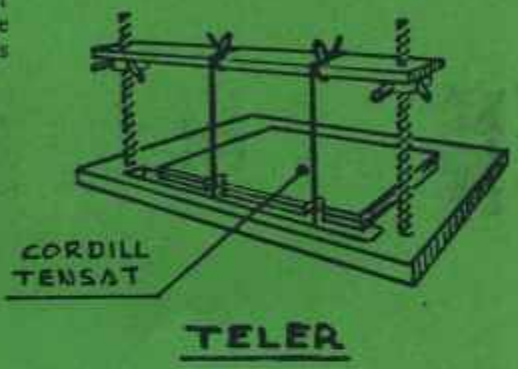

relligats de llibres i altres quaderns (II)

CONFECCIÓ DE LES TAPES

1) Es tallen dos cartrons de manera que de llarg quedin ½ cm. més que els plecs i d'ample ½ cm. més curt.
2) S'encolen els cartrons sobre una tela o paper fort, deixant una separació entre ells d'un cm. més que la mida del llom.
3) El sobrant de cada costat de la tela es doblega per deixar-ho tot a la mida del cartró.
4) Es posen els plecs relligats dins les tapes, sense encolar-les i es col·loca a la premsa ben apretat.

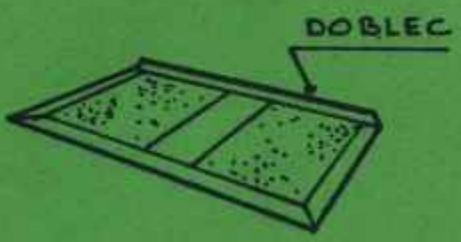

3) Operació de cosir. Es comença pel primer plec; amb una agulla de sac enfilada amb fil de cosir resistent, es lliga cada plec al nervi, passant el fil pel mig del plec i el lliga a l'altre nervi del teler. Es repeteix l'operació amb l'altre plec però en sentit contrari. Un cop cosit es tallen els nervis mirant de deixar-ne un bon tros a cada costat del llom.
4) Un cop fet el relligat de tots els plecs es posa a la premsa mirant que quedi ben compacte. S'encola tot el llom amb la cola blanca de fuster i es deixa assecar.
5) Caldrà igualar tots els costats que no són el llom. Això us ho podrà fer la impremta del barri o de la població on viviu, amb una guillotina.

PREMSA

Mentre esperem que s'assequi prepararem les guardes. Buscarem un paper ben maco i vistós i el plegarem per la meitat. Les guardes han de tenir la mateixa mida que els plecs. Cal fer-ne una per davant i l'altra per darrera.
L'operació final és la més delicada. Per sempre més quedarà reflectida en el llibre la vostra habilitat manual.

relligats de llibres i altres quaderns (III)

MUNTATGE

1) Agafeu el volum relligat. Desfeu un tros de cordill i desfileu-lo per poder-lo encolar sobre les guardes i sota les tapes.
2) Enganxeu les guardes a cara i cara del llom. Després enganxeu els caps desfilats del cordill a les guardes.
3) Agafeu les tapes ben enganxades només per l'espai dels cartrons. Poseu el llibre relligat dins les tapes i tot plegat poseu-lo de nou a la premsa i deixeu-lo assecar 24 hores.

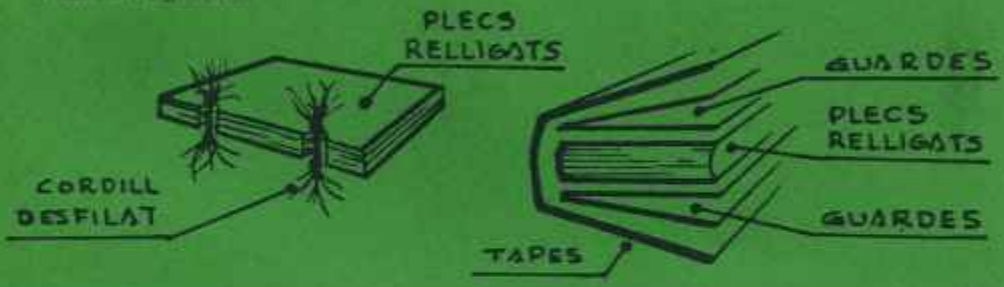

construcció de gegants (I)

INTRODUCCIÓ

Aquest cop farem gegants: aquests éssers extraordinàriament grans, que surten al carrer per qualsevol festa per tal que tothom els acompanyi passejant i dansant. Malgrat que l'esclat dels gegants (i d'altres models d'imatgeria) coincidí amb la festa del Corpus, llur aparició cal situar-la molt abans, en les festes de tradició pagana dedicades als genis i déus de les collites i la vegetació. En alguns llocs encara es conserven manifestacions d'aquest origen, com a Berga (la Patum) i a Sitges (catifes de flors).
Potser ara els gegants tenen una altra funció dins la festa, com també la té la festa en si. Cal saber cercar-ne l'essència i treure el màxim profit de llur presència, sense tenir-los com un recurs fácil. Encara que no ho sembli, al voltant dels gegants hi ha tots uns ritus (música, danses) que poden enriquir-se dia a dia.
Abans de posar-nos a construir un gegant hem de saber com el volem. Val la pena que si no n'hem fet mai cap, comencem per un de senzill, ja que ens servirà d'experiència, i si l'empresa se'n va a l'aigua no ens sabrà tant de greu.
Per entendre'ns millor, en la construcció de gegants farem tres apartats ben diferenciats, podent combinar les modalitats de cadascun:

- l'estructura
- el cap i les mans (si són del mateix material que el cap)
- els vestits i engalanaments.

en llaç full informatiu

Els camps de treball han estat una iniciativa que ens ha permès la construcció del Centre Permanent de Cultura Popular. El Centre ja està construït i per enllestir-lo del tot només falta fer els acabats interiors i acondicionar els exteriors. Als Camps de l'estiu del 83 i del 84 hi van participar 140 persones, la majoria joves, d'arreu d'Europa, Amèrica i Àfrica. El seu treball voluntari ha fet possible la realització d'un projecte que semblava impossible. Però el resultat és a la vista de tots.

Per aquest estiu també convoquem un camp de treball però amb unes característiques diferents als dels estius anteriors. La convocatòria va dirigida, sobretot, a les persones que des de fa 12 anys han mantingut algun contacte amb Enllaç i que aquesta relació ha estat mútuament gratificant i beneficiosa.

Una altra característica nova d'aquest any és la de compartir no només el treball sinó també les despeses de manutenció. Això no és gens normal en un camp de treball, però ens hi veiem obligats perquè els nostres recursos econòmics actuals són més que precaris. I els pocs recursos que ens queden els necessitem per comprar els materials per als acabats. La construcció del Centre ens ha deixat esgotats econòmicament (i físicament déu n'hi do!). És per això que gosem demanar-vos, no només la força de treball sinó el compartir les despeses que ocasionin els àpats.

Des d'aquí fem una crida a què reserveu alguns dies de les vostres vacances per donar-nos un cop de mà i entre tots enllestir aquest Centre Permanent de Cultura Popular.

1r. torn del 15 al 30 de juliol
2n. torn de l'1 al 15 d'agost

Els camps estan centrats en el principi de:

— 8 hores de treball: 5 de físic i 3 d'intel·lectual (estudi personal, intercanvis col·lectius, etc.)

— 8 hores de lleure: Coneixement de la realitat sòcio-cultural i festiva de la comarca (festes majors, esbarjo col·lectiu o individual, folklore viu, etc.)

— 8 hores de descans: Dormir o no, però sempre silenci per facilitar el descans dels altres.

Treball físic: Condicionament dels exteriors: jardins, parterres, camins d'accés, murs de contenció.

Allotjament: En el mateix Centre. Màxim de voluntaris: 20 persones per torn.

Despeses: A més a més del viatge, heu de comptar amb unes 500 pessetes diàries, assegurances incloses.

TROBADES D'AUTOFORMACIÓ I D'INTERCANVI D'EXPERIÈNCIES DE DINAMITZACIÓ CULTURAL

(Aquestes activitats tenen el Suport de la **Fundació de Serveis de Cultura Popular, la Fundació Esico i la Direcció General de la Joventut de la Generalitat de Catalunya).**

El perquè de les Trobades

Perquè cal que entre tots redescobrim un estil propi de la cultura i de l'aprenentatge, un estil on l'ajut mutu, la lliure cooperació, l'activitat, l'autogestió i l'autoformació tinguin un lloc preferent.
Fer la recerca en un clima d'autoformació, és el que ens pot donar una educació a la inventiva, la iniciativa, la imaginació i la corresponsabilitat. Aquestes Trobades estan pensades per:

* Establir les bases per un procés educacional que estimuli la persona a progressar individualment i col·lectiva;
* Facilitar l'intercanvi d'experiències entre tots aquells que, a cada poble o barri, fan possible una dinamització constant del seu entorn;
* Revaloritzar el treball de dinamització cultural des d'una perspectiva de treball voluntari, no institucional;
* Aprofundir sobre el concepte de cultura, com a resposta personal i col·lectiva a les dificultats que genera la realitat actual del nostre país; enfront d'una cultura alienant i aliena proposar-ne una de pròpia i alliberadora tant personal com col·lectiva;
* Treballar unes tècniques que ens donin un ventall més ampli de possibilitats a l'hora d'endinsar-nos en una acció concreta;
* Aprofundir tots plegats en el sentit de la festa i els costums, recuperant-los en el seu contingut per al moment en què vivim.

juliol agost	15-31 1-15	CAMPS DE TREBALL INTERNACIONALS
octubre	5-6	ESTABLIMENT DE BASES PER UN PROCÉS EDUCACIONAL QUE ESTIMULI LA PERSONA A PROGRESSAR. CONEIXEMENT DEL PAÍS. tècniques: danses i cançons.
	26-27	CULTURA RURAL-CULTURA URBANA tècniques: maquillatge.
novembre	9-10	INTERRELACIÓ DELS COL·LECTIUS DE DINÀMICA ALTERNATIVA: Ecologisme, Moviments per la Pau,... taller: construcció de bestiari, gegants...
	22-23	L'ASSOCIACIONISME AL NOSTRE PAÍS, IMPORTÀNCIA QUE HA TINGUT I POSSIBILITATS QUE POT TENIR. ELS ATENEUS, AHIR I AVUI. taller: arxiu i administració de les entitats.
desembre	14-15	VALORACIÓ DE LES TROBADES DEL 1985 — PREPARACIÓ DE LES DEL '86

Indicacions pràctiques

Enllaç posa a disposició de tothom qui vulgui i hi càpiga (hi ha lloc per a 25 persones), una casa —El Centre Permanent de Cultura Popular— per poder compartir i intercanviar experiències en el camp de la dinamització cultural. L'horari de les Trobades és de les 11 del matí del dissabte a les 6 de la tarda del diumenge. El divendres a partir de les 8 del vespre la casa estarà oberta, però només hi haurà el servei de matalàs; el sopar cal de cadascú se'l porti.
El preu és de 1.200 pessetes el cap de setmana. Aquest preu inclou tots els àpats i les despeses de la trobada (dossiers, material del taller, etc.).
És del tot necessari que confirmeu la vostra assistència als telèfons 691 27 71 o 692 51 83 (sempre els vespres) o escrivint a l'apartat 85 de Ripollet. Us podem facilitar informació més detallada de cada trobada, horaris de trens, mapes de carreteres, brúixoles, etc.
Voldríem preparar cadascuna d'aquestes trobades amb dues o tres persones de diferents comarques, per tal que el tema reflectis la problemàtica comuna. Tots aquells que estigueu interessats a col·laborar en l'elaboració d'algun dels temes o tècniques, poseu-vos en contacte, per carta o per telèfon, amb Enllaç.

Un dels serveis que us oferim des del CPCP és una biblioteca (encara no hem acabat tota la feina burocràtica que cal per deixar-la «comme il faut», però ho estem fent a marxes forçades).
Aquesta biblioteca té tres apartats que poden permetre intensificar l'estudi i la investigació sobre temes de cultura popular.
— Arxiu d'experiències: Més de 200 treballs inèdits de persones i institucions que treballen en el camp de la dinamització cultural; diversos treballs sobre alternatives a la societat actual...
— Hemeroteca: Un centenar de revistes comarcals es reben periòdicament al Centre. Aquest material ens pot servir per conèixer la realitat del món més immediat. 10 revistes d'arreu del món, sobre temes de cooperativisme, economia, ecologia, etc.
— Biblioteca: Un miler de llibres al vostre abast amb seccions especialitzades en pedagogia, animació, naturisme i ecologia, economia i política, història dels Països Catalans, literatura nacional i estrangera i folklore.
Arxiu d'Enllaç. 12 anys d'història al vostre abast. L'activitat cultural del país la podeu trobar reflectida en el nostre arxiu. L'arxiu d'Enllaç no està a la disposició de tothom, però si heu de fer un treball concret i us pot ser d'utilitat consultar-lo demaneu-nos-ho i us el facilitarem.
La secció que encara no està sistematitzada és l'hemeroteca. Necessitem un cop de mà per fer buidats de revistes i fitxes de temes i autors.
Si heu de fer un treball i necessiteu un ambient relaxat i tranquil, no dubteu a venir un cap de setmana. Estem segurs que en treureu profit.

NECESSITEM COL·LABORADORS
QUE ESCAMPIN LA REVISTA

Si et consideres una persona culturalment activa, si vols viure altrament, si lluites per la reconstrucció dels Països Catalans, ajuda'ns a fer nous subscriptors.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

En/Na.....

Adreça..... Telèfon.....

Població..... Comarca.....

☐ Em subscric a «VIA FORA!» per a l'any 1985 (500 ptes/4 números)
☐ Vull rebre el nº de «VIA FORA!» (150 ptes.)
☐ Vull col·laborar econòmicament amb Enllaç (500 ptes./trimestre)
☐ Vull col·laborar econòmicament amb Enllaç (1.000 ptes./trimestre)
☐ Vull col·laborar econòmicament amb Enllaç (1.500 ptes./trimestre)
☐ Vull col·laborar econòmicament amb Enllaç (ptes./trimestre)

Forma de pagament:
☐ Gir postal
☐ Domiciliació bancària (preferentment C.P.V.E.)
☐ En efectiu (personalment)

Data Signatura

BUTLLETA DE DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Nom i cognoms.....

Llibreta nº/cc. nº..... Caixa/Banc.....

Agència ..... Adreça .....

Població..... Comarca.....

Senyors, els agrairé que amb càrrec al meu compte/a la meva llibreta, atenguin, fins a nova ordre, el rebut que periòdicament els presentarà ENLLAÇ per al pagament de la meva subscripció.

Data Signatura

enllaç
promotora de cultura popular
apartat 85 RIPOLLET

construcció de gegants (II)

L'ESTRUCTURA

Malgrat la diversitat de tipus d'estructures parlarem només de tres, que són les més corrents.

De cavallet
És el tipus d'estructura tradicional. Té com a principal característica que el gegant es manté dret per si sol. No obstant el pes i la rigidesa són els seus inconvenients més destacats. Es tracta d'un tipus d'estructura de fusta molt prima i forta, com una torre d'energia elèctrica en petit. Ve a ser una espècie de cavallet damunt el quel s'hi col·loca la part superior del gegant, de cintura en amunt. El fuster del veïnat és qui millor us pot aconsellar el tipus de fusta que heu de fer servir (qualitat, gruix, etc.); fins i tot us pot explicar com fer l'estructura. Tingueu en compte que el davant ha d'estar lliure d'entrebancs, ja que és per on entrarà el geganter. Cal preveure també com hi unirem el cap quan el muntem (fig. 1).
Un altre material que pot usar-se és l'alumini. Avantatges? la lleugeresa (molt important, ja veureu!). És, però, força més car...

De motxilla
Té el gran avantatge que les mans queden lliures i es pot tocar el violí, dur unes tiges per moure les mans del gegant, etc. Aquesta estructura pot fer-se de dues maneres.
— aconseguint una estructura de motxilla d'alumini i unir-hi una o dues tiges per mantenir els vestits i aguantar el cap (fig. 2);

construcció de gegants (III)

— amb dues fustes de 2 × 5 cm aproximadament embolicades per baix amb uns draps o escumes perquè no facin mal a l'esquena i unides amb unes cintes de persiana que es col·loquen com si es tractés d'una motxilla (fig. 3).

De tija
Es pot «vestir» amb roba força lleugera per aprofitar la gran mobilitat que té. Consisteix en una llarga tija de fusta, alumini o bambú, a la part superior de la qual va unit el cap i s'hi aguanta el vestit (fig. 4). És interessant fer-se un porta-banderes de cuir amb una bosseta per aguantar-hi la part inferior de la tija (fig. 5).

fig. 1

fig. 2

en lac

fig. 3

fig. 4

fig. 5

història de Catalunya
la formació nacional de Catalunya (I)

ECONOMIA I SOCIETAT

Als segles VIII-IX la necessitat de repoblar territoris deserts afavorí l'aparició de gran quantitat de petits nuclis lliures. L'aturada de la conquesta de terres als musulmans i l'ambició dels nobles van fer que molts d'aquests pagesos perdessin llur llibertat. Al segle XI Catalunya va convertir-se en un país completament feudal: la majoria de persones van quedar sotmeses a uns pocs senyors, als quals havien d'obeir i servir. Alhora apareixia la burgesia mercantil a les ciutats. En aquests segles (VIII-XII) es formà la nacionalitat catalana. El parlar una mateixa llengua (català), els llaços familiars entre les diverses dinasties comtals, el fet que el comtat de Barcelona fos prou poderós per poder ser el nucli bàsic de l'estat català, i l'obtenció de la independència, van ser els factors essencials que van forjar la nostra nacionalitat, que des d'aleshores apareixerà clarament definida (un territori concret, un origen històric comú, una economia i una societat determinades, una comunitat de llengua i cultura, un dret propi i la consciència col·lectiva de ser un poble).

POLÍTICA I INSTITUCIONS

Ocupada Catalunya pels musulmans (720), els francs els expulsaren del nord del país fins a la línia Llobregat-Cardener-Segre mitjà (801) (al nord, *Catalunya Vella*; al sud, *Catalunya Nova*, amb més influència musul-

història de Catalunya
la formació nacional de Catalunya (II)

abat de Ripoll, que convertí aquest monestir en un gran centre cultural. Per evolució del llatí, a poc a poc es va anar formant la llengua catalana, que al segle XII va donar els primers textos literaris *(Homilies d'Organyà)*, si bé els trobadors catalans (Cerverí de Girona) escrivien en provençal. A partir del segle XI es va anar recopilant el codi dels **Usatges de Barcelona**, fonament del dret català. A Catalunya es conserven moltes i excel·lents obres de l'art romànic, el característic de l'època: arquitectura (monestirs de Sant Pere de Rodes i Ripoll), escultura en pedra (portada de Ripoll) i en fusta (Majestat Batlló), pintura mural (Sant Climent i Santa Maria de Taüll), brodat (Tapís de la Creació de Girona) i miniatura (Bíblia de Ripoll).

QÜESTIONARI QUE CAL PENSAR I RESPONDRE PER ESCRIT

— Com a sistema polític, què tenia el Feudalisme?

— Quins són els trets que van forjar la nacionalitat catalana?

— Avui dia, es mantenen aquests trets? Observa els barris i pobles del cinturó de Barcelona i digues si hi són.

mana). Els reis carolingis donaren el govern dels comtats catalans a comtes francs per evitar revoltes independentistes. Guifré el Pelós (mort el 897), comte de sis comtats, posà les bases de la independència en aconseguir que els succeissin els seus fills. La independència l'obtingué el comte de Barcelona Borrell II en negar-se a ser súbdit dels reis de França (988). Al segle XI el comtat de Barcelona aconseguí la primacia sobre tots els altres i s'inicià la presència catalana a Occitània. Ramon Berenguer IV acabà la conquesta de la Catalunya Nova (1153) i uní Catalunya a Aragó en casar-se amb Peronella (1137), formant-se així la Corona catalano-aragonesa, de tipus confederal. La influència catalana a Occitània s'acabà en morir Pere II a la batalla de Muret (1213).

CULTURA I PENSAMENT

Després que Catalunya visqués sota la influència cultural carolingia, a partir de l'any 1000 es desenvolupà una cultura pròpia. Al segle XI destaca la figura d'Oliba,